Naročnina $2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ŠT. 83. — NO. 83. CLEVELAND, OHIO. PETEK, 15. VINOTOKA 1915. LETO VIII. — VOL. VIII.

Zadnje registracije so: petek in soboto 15. in 16. okt.

Mestne novice.

Mnogo stotin slovenskih državljanov se ni še registriralo. V petek in soboto je zadnji čas.

—Izmed 870 volivcev v 23. vardi in izmed 412 volevcev v 10. vardi, kar se tiče slovenskih državljanov, se mnogo stotin onih ljudij, ki imajo državljanske papirje, še ni registriralo. Med slovenskimi državljani, ki niso še spolnili te svoje dolžnosti se nahajajo imena jako znanih Slovencev, ki imajo že dolgo let državljanske papirje, pa se niso še potrudili, da bi šli v volivno kočo in spolnili svojo državljansko dolžnost. V petek in soboto, 15. in 16. oktobra je zadnji čas, da se registrirate. Če ne bodete registrirani, tedaj ne bodete mogli voliti. Slovenski državljani, pojdite vsi, kolikor vas je, na volišče, toda voliti ne morete, če se ne registrirate. Ko bodejo volitve končane, bodemo videli, koliko slovenskih državljanov je volilo, in častno ne bi bilo, če bi morali priobčiti mnogo imen boljših Slovencev, ki so državljani, pa volili niso. Gre se za vaše življenske potrebe, gre se za silno važne državljanske potrebe in predmete, in vaša dolžnost kot državljan je, da volite. Pomnite, da imate v petek in soboto, 15. in 16. oktobra zadnjo priliko, da uporabite svojo pravico in registrirate. Vredni ste, da se vam odvzame državljanski papir, in na to se bo dodalo, če ne greste na volišče. Voliti pa ne morete, če ne registrirate.

—Clevelandski Mažari so dobili od mažarskega ministerskega predsednika iz Budimpešta pohvalno pismo radi njih "patrijotizma". Ameriška vlada nič kaj rada ne gleda na take patrijote in želi, da bi čimpreje zginili iz te dežele in se šli pretepat za cesarske koristi v Mažarijo.

—Seja Slovenskega Političnega Kluba se vrši v petek, 22. oktobra ob 8. zvečer v Grdinovi dvorani. To je javna seja za vse slovenske državljane. Ob tej priliki dobijo rojaki tudi zastonj smodke in okrepčila. Na tem shodu govori župan Newton D. Baker, županski kandidat Peter Witt, Peter J. Henry, sodnji clerk, Ed. B. Haserodt, county clerk. Adam J. Damm, councilman 23. varde in Francis W. Poulson, kandidat za sodnika. Poleg tega pa se bo vollvcem pokazalo vse tikete, ki pridejo pri volitvah v poštev, in razložila se bo natančno vsaka posamezna stvar. Želimo, da se naši državljani letos dobro pripravljeni za volitve, zatorej naj se udeležijo vsi brez izjeme, tako trgovci kot delavci. Vsi potrebujejo razlage o volitvah.

—Karnival v slovenski naselbini se bliža svojemu koncu. Le še tri dnij in minuli bodejo dnevi zabave. V teh zadnjih urah se živahno razvija kontest posebno za lepa dekleta. V četrtek zjutraj je imela med vsemi največje število glasov Josephina Lausche in sicer 6229, sledi ji Josie Grdina z 6141 glasovi. Med najlepsimi otroci ima Dorothy Kaušek še vedno prvenstvo z 2073 glasovi, med šolskimi dečki je Carl Zirn z 1516 glasovi prvi, med šolskimi deklicami pa Florence Miller z 2338 glasovi. — Letos smo imeli prvi pot priliko videti v naši naselbini, kako se enak karnival vrši. Pravilno ni, ker se je vsililo na glavno ulico toliko tujih kričačev in kramarjev, ki so inderektnim potom izvabili mnogo denarja od ljudij za prazen nič. Zapravljanje denarja gotovo ne spada med pošteno zabavo, in ne bo koristilo prav nikomur, niti rojakom v splošnem, niti našim in drugim trgovcem v okraju, kjer se vrši karneval. Med raznimi "štanti" imamo sicer nekaj dobrih stvarij, kot atletične predstave, divje zveri, razne zanimivosti, skok iz nevarne višine v vodo, vožnja na kolesu, itd. nekaj je pa kramarjev vmes, ki direktno zaslužijo ime — humbuk. Treba si bo zapomniti take stvari, da se jim izognemo prihodnjič, če se namerava prirediti še kaj enacega.

—Pozornost rojakov obračamo na veliko industrijsko parado v petek zvečer. Na stotine okinčanih voz in avtomobilov bo v paradi. V soboto je karneval v splošnem, v nedeljo pa parada društev in kronanje najlepše deklice v naselbini. S tem ba karneval zaključen

—Več tatvin se je pripetilo zadnje dneve v naši naselbini. Med drugim so tudi R. Perdanu, trgovcu s šivalnimi stroji, ukradli v torek ponoči dva nova Singer šivalna stroja. Pazite se, ko je tolika množica ljudij na cestah, da ne postanete žrtev uzmovičev.

—Margaret Wilson, najstarejša hčerka predsednika Wilsona, ki ni še poročena, pride v torek, 19. okt. v Cleveland in bo priredila v Grays Armory večji koncert. Miss Wilson je jako znamenita pevka in govornica.

—Rojake opozarjamo na ime F. W. Steffen, ki kandidira za člana šolskega odbora. Ko bodete šli volit, poglejte na tiket, kje stoji zapisano njegovo ime, in naredite križ pred njegovim imenom. Mr. Steffen je tajnik clevelandske tiskarske unije, sposoben in zmožen mož, da zastopa vaše otroke v šolskem odboru. Volite za njega vsi Slovenci.

—Mestni elektrarji so zaštrajkali. Dobivajo po $4.60 na dan, pa bi radi imeli po $5.10 na dan. Mestni komisar Ballard se je izjavil, da mesto ne more več plačati, da bo štrajdruge unijske ljudi.
karje odpustil od dela in najel

—Italijani v Clevelandu so imeli nekaj protestnih zborovanj, ker mesto ni proglasilo 12. oktobra kot postaven praznik, ko se namreč obhaja obletnica Kolumbovega odkritja Amerike. Banke so bile sicer ta dan zaprte, toda šole so bile odprte, in to je Italijane ujezilo. Poslali so županu protestno delegacijo.

—$86.000 je zapustil neki dobrotnik clevelandski družbi za podpiranje siromakov.

—Delavci v Warner & Swasey Co. so zaštrajkali. Zahtevajo osemurno delo in isto plačo kot za delo desetih ur. Kakih 600 delavcev je na štrajku. Kakih 100 delavcev še opravlja skebska dela v tovarni. Tvrdka Warner & Swasey Co. nima naročil za vojno druzega kot dalinoglede.

—Komisija, ki je vodila delo in zgradbo novega sodnijskega poslopja ob jezeru se je sedaj rašla. Poslopje je veljalo $4.580,670. Preostalo je za $10.000 električnih lestencev, katere bodejo sedaj prodali za staro robo za par stotin dolarjev. Iz tega se vidi, kako potratno se je gradilo novo sodnijsko poslopje.

—V petek zvečer, 15. okt. ni poduka v večerni politični šoli za državljane. Reden poduk se vrši v pondeljek, 18. okt. dočim poduk 22. okt. radi politične seje izpade.

—Hollenden Hotel bo prizidal sedanjemu poslopju novo zgradbo, vredno $350.000.

—Poročil se je John Kocjančič in Mary Hajdič. Bilo srečno!

—V Hollenden Hotelu so ta teden zborovali ameriški poštarji Neki delegat se je izjavil, da ameriška poštna uprava bolj skrbi za poštne konje kot za poštne ljudi. Tu je treba remedure. Poštarji priporočajo pokojnino za stare poštne uslužbence.

—Naše naročnike prosimo, da se ozirajo na oglase v našem listu. Kupujte svoje potrebščine pri onih rojakih, ki oglašujejo v našem listu. S tem skažete listu mnogo podpore, list pa stoji na vaši strani za vaše interese.

—Čimdalje bolj se širi med Amerikanci agitacija, da se zapostavlja one ljudi, ki uživajo ameriški kruh, pa vlečejo s cesarji in tirani v Evropi. Predsednik Wilson se je izrazil, da bi se moralo take ljudi ostracizirati, kot nekdaj pri starih Grkih. Sčasoma bodejo oni, ki niso državljani, še delo težko dobili.

Milijoni za obrambo

Predsednik Wilson bo zahteval od kongresa velikansko svoto, da se obranijo meje Z. D.

Washington, 13. okt. Predsednik Wilson in njegovi svetovalci bodejo zahtevali letos od kongresa svoto štiristo milijonov za vojaške namene, za celih 140 milijonov več kot lansko leto. Zjed države se pripravljajo na večje oboroževanje kot sploh kdaj v zgodovini Zjed. držav. Predsednik se bavi že več tednov z načrti za domačo obrambo, in tudi kongres je z veliko večino pripravljen dovoliti letos mnogo več denarja kot druga leta za vojaške priprave.

Dočim podrobnosti še niso znane, pa je gotovo, da se red na armada Zjed. držav, ki znaša sedaj 87.000 mož, pomnožila na 120.000 mož, in da se bo preskrbelo meščansko rezervo najmanj 400.000 mož, ki bo sestavljena iz državljanov, ki se zapišejo k vojakom na kratko dobo. Za armado se bo najbrž dovolilo $60.000.000 več kot lansko leto, ko je znašal proračun $110.000.000. Mornariški tajnik in mornariška uprava bodejo najbrž zahtevali od kongresa ogromno svoto $450.000.000 za domačo obrambo. Ker pa se ne nahaja dovolj denarja v blagajni Zjed. držav, da bi se pokrili ti stroški, bodejo denar dobili na ta način, da se izdajo bondi Zjed. držav.

Da se bo v resnici zahtevalo svoto za vojsko in mornarico, sledi iz govora, ki ga je imel predsednik Wilson pretečeni teden, in v katerem je rekel, da Zjed. države pač ne bodejo začele vojske, toda pripravljene morajo biti za obrambo v vsakem slučaju.

Načrt mornariškega tajnika je, da se tekom prihodnjih pet let zgradi 16 novih modernih dreadnaughtov, 30 manjših križark, 8 oklopnih križark, 60 torpedovk in 80 podmorskih čolnov.

Ves srbski narod v orožju proti Nemcem.

Nemci in Avstrijci so pri svojem prodiranju proti Srbom naleteli na hud odpor. Ena bulgarska divizija je bila od Srbov pri Kragujevacu popolnoma uničena. Avstrijci so bili vrženi v Galiciji tri milje nazaj in so zgubili 3000 mož. Francozi se pripravljajo na novo ofenzivo. Rusija zbira armado, da udari na Bulgare.

Rusi zmagujejo

Petrograd, 14. okt. Poročilo, ki je bilo včeraj izdano v Petrogradu o veliki ruski zmagi, je bilo sedaj potrjeno uradno. Ruski general Ivanov je prebil celo avstrijsko galicijsko fronto in pognal Avstrijce nazaj ob reki Stripa, pri čemur je ujel 2000 Avstrijcev in 27 večjih topov. Če Rusi nadaljujejo še par dnij z enakimi uspehi, tedaj bodejo Avstrijci kmalu prisiljeni zapustiti Lvov.

Moralni efekt na Balkanu.

V slučaju nadaljnih ruskih zmag na fronti proti Nemcem in Avstrijcem, bo imelo to velik moralni upljiv na balkanske narode. Rumunijo in Grška se samo zategadelj še sedaj niso priklopile Rusom, oziroma zaveznikom, ker so Rusi precej trpeli v vojni z Nemci in Avstrijci. Sedaj, ko se bliža zima, in ko se Rusi za večjo lahkoto borijo kot v poletju, se smatra, da bo napredek Rusov večji in strta ofenziva Avstrijcev v Galiciji.

Boji pri Dvinsku.

London, 14. okt. V okolici Dvinska Nemci nikakor ne morejo priti do odločitve. Bijejo se silno ostri boji, toda brez odločitve. Ofenziva je enkrat na strani Nemcev, drugič na strani Rusov. Maršal Hindenburg, ki oblega Dvinsk že 7 tednov, je naprosil za nadaljno vojaštvo, da prične z večjo ofenzivo. Od 15. avgusta do 10. oktobra so zgubili Nemci v okolici Dvinska nad 200.000 ranjenih, ubitih in ujetih.

Francoska ofenziva.

Pariz, 13. okt. Iz francoskega bojišča se poroča, da so Francozi zopet pričeli z ofenzivo proti Nemcem, posebno v Champagne distriktu. Generalni štab naznanja sicer počasen toda gotov napredek. Nemci so napadli z vso silo francoske postojanke pri Suchezu, katere so Francozi odvzeli Nemcem pred nekaterimi dnevi, toda so bili pognani od Francozov z velikimi zgubami nazaj.

Utrdbe Dedeagatcha.

Solun, 14. okt. Bulgarska vlada silno utrjujejo svojo pomorsko postojanko v Dedeagatchu, ker se boje, da bo zaveznisko brodovje napdlo to mesto, nakar bi izkrcali v tem mestu čete, ki bi napadle Bulgare v njih lastni deželi. Prevažanje zavezniškega vojaštva se še neprestano vrši. Večinoma so francoski vojaki, ki prihajajo v Srbijo.

Srbi premestili glavno mesto.

Brzojavke iz Niša naznanjajo, da je srbska vlada prenesla vse državne arhive in dragocenosti iz sedanjega glavnega mesta Niša v Monastir. To pomenja, da je nemško-avstrijska invazija precej na trdnem in da se bližajo sovražniki Nišu. Vladni arhivi so bili že prenešeni v Monastir. Nemci so na severu zasedli vse važne železnice, ki vodijo proti Nišu, dočim se je glavna srbska armada umaknila v nepristopno gorovje.

Ves srbski narod proti sovražniku.

Niš, 14. okt. Srbski narod je sprevidel, da mu preti pogin in popolno uničenje v očigled silnega navala treh narodov na to malo državo. Avstrijci, Nemci, Turki in Bulgari so vrgli skoro en milijon mož nad Srbe, da jih uničijo. Proti tej ogromni sili morejo postaviti Srbi le 200.000. Toda zdi se, kot da se bo oborožil ves srbski narod proti napadalcem. Starčki in otroci, žene in dekleta so se pripravile na boj. Nad en milijon duš srbskega naroda se bo zoperstavilo sovražniku. Borba bo silno krvava, ker srbski narod je odločen, da pogine le v častnem boju.

Bulgari napovedali vojno.

Pariz, 14. okt. Iz Niša se poroča, da je Bulgarija napovedala vojno Srbom. 150.000 bulgarskih vojakov je udrlo na Srbijo, toda vsi njih poskusi, pjolastiti se železniške zveze Niš-Solun so propadli. Srbi so sovražnika povsod zagnali nazaj. Bulgari imajo med svojim topništvom mnogo novih Krupovih topov, katere so jim poslali Nemci, toda Francija in Anglija je poslala Srbom veliko število boljših topov, da ustavijo bulgarski naval.

Trije narodi nad enega.

Bulgarsko-nemska-avstrijska armada je sedaj v polnem teku nad Srbi. Od severa pritiskajo Nemci in Avstrijci, od zahoda Avstrijci od vzhoda pa Bulgari. Načrt avstro-nemške armade je, se polastiti vseh srbskih železnic in jih rabiti po svojem sistemu. Položaj za Srbe je v resnici nevaren.

Kajzer v Srbiji.

London, 14. okt. Kot poroča brzojavka iz Kodanja, je dospel nemški kajzer v glavni stan avstro-nemškega generalnega štaba v Avstriji.

Rusi napadejo Bulgare.

Pariz, 14. okt. Rusija, Francija in Anglija so sklenile med seboj dogovor, da pošljejo Srbom na pomoč dovoljno število vojaštva, da pomagajo Srbom otresti se nemškega navala, ne da bi zavezniki kje oslabili svoje meje. Tako se je izjavil včeraj v poslanski zbornici francoski ministerski predsednik Viviani. Francoski minister ni ničesar omenil glede laške ekspedicije na Balkan, ker zavezniki ne upoštevajo več mnogo moč laškega orožja.

Izjava francoske vlade.

Pariz, 14. okt. Ministerski predsednik Viviani se je izrazil: Naša glavna težnja je, da zavarujemo svoje meje v domačiji in naše teritorije. Toda Francija in Anglija greste na pomoč Srbiji in jutri bo vrgla Rusija svoje čete proti Bulgarom. Mi smo skušali znova oživiti balkansko zvezo na tak način, da bi vsakemu narodu dali svojo pravico. Toda dasi se je Rumunija, Srbija in Grška uda la vsem zahtevam, pa je prišla Bulgarija in je hotela razširiti svoje meje na škodo svojih štirih sosedov. Rumunija je nam prijazna. Rumunjska vlada dobro ve, da zmaga zavezników pomeni svobodo za Balkan in uničenje nemškega pogubnega upljiva. Bulgarija pa je bila dvorezen meč. Na eni strani se je pogajala z nami, na drugi strani pa je koketirala z našimi sovražniki. Moralno in vojaško smo prisiljeni, da ne zapustimo Srbije v uri njene potrebe. Nikdar zavezniki niso bili še bolj edinega mnenja kot v tej točki.

Podpora zaveznikov Srbom.

Nadalje se je izjavil francoski ministerski predsednik: Da pomagamo Srbom, moramo iti preko Soluna. Nikakor se ne morem motiti, če izjavim, da je Grška naša prijateljica. Grška ima tajen dogovor s Srbijo in ne bo preteklo mnogo časa, ko bo Grška na naši strani. Nemci nam predbacivajo, da smo kršili nevtraliteto Grške, ker smo izkrcali naše čete v Solunu. Toda veselje in zadovoljnost, s katero so nas sprejeli Grki v Solunu, nam je kot dobro znamenje, da nismo prišli kot mesarji v Grško, ampak kot pošteni ljudje. Nasproti Nemcem pa, ki so udrli v Belgijo, se je dvignil ves narod.

Nikolajevič proti Bulgarom?

London, 14. okt. Gotovo je, da ruska armada napada Bulgarijo. Trdi se, da bo veliki knez Nikolajevič vrhovni poveljnik armadi proti Bulgarom. Dejstvo je, da bulgarski kmetje in delavci niso naklonjeni Nemcem, in da če stopi ruska armada na bulgarska tla, da zna nastati v Bulgariji revolucija proti Nemcem.

Bulgari napadajo Srbijo.

London, 13. okt. Bulgarska armada napada srbske postojanke na dveh krajih, in sicer pri Veliki Izvor in pri Kadibogacu, v bližini Knježevaca. Kolikor je dosedaj dospelo brzojavk iz Niša, glavnega srbskega mesta, naznanjajo vse, da so Srbi odbili vse bulgarske napade.

Bulgarski poslanik iz Londona

London, 14. okt. Angleška vlada je danes naznanila bulgarskemu poslaniku v Londonu sledeče: Vlada Velike Britanije vam naznanja, da se podate nemudoma iz Anglije. Objednem dobite pri ministerstvu za zunanja dela svoje potne liste. Vse diplomatične zveze med Bulgarijo in Anglijo so prekinjene.

Nemci so osvojili Semendrijo.

London, 13. okt. Nemška armada, ki prodira južno od Belgrada, se je polastila srbskega mesta Semendrije. Iz Berolina se poroča, da se je podalo mesto in trdnjava istega imena, in da nemške čete napredujejo dalje proti jugu. V Semendriji je važno železniško postajališče za železnico, ki vodi proti Carigradu.

Izjava Venizelosa.

Iz Aten se poroča sledeče: Bivši grški ministerski predsednik Venizelos je podal v parlamentu sledečo izjavo: Nihče ne želi notranjih sporov na Grškem v očigled sedanjega kritičnega položaja. Zbornica bo podpirala vlado, dokler vlada ne spremeni principov, katere zastopa naša stranka. Četudi ne bi imeli nobene pogodbe s Srbi, pa naši grški interesi nas silijo, da pomagamo Srbom. Ni vprašanje, če začnemo z vojsko, ampak vprašanje je, kdaj začnemo z vojsko. Narodni grški duh pravi, da je v interesu Grške, da zlomi moč Bulgarije. Če bo Bulgarija zmagovita, bo Grška zavedno nesrečna. Ko je Venizelos zapustil parlament, so mu množice priredile glasne demonstracije.

Gorica pred padcem?

Rim, 13. okt. Kot se poroča iz Geneve, Švica, se nahaja mesto Gorica pred padcem. Italijani so pripeljali pred Gorico številno teških topov, in so pričeli bombardirati mesto od petih stranij. Ob istem času so pričeli Italijani napadati notranje utrdbe Tolmina, dočim trdi laško poročilo, da so bili Avstrijci prisiljeni na Kraški planoti zapustiti več milj strelnih jarkov. V koroških Alpah je zapadel globok sneg, in avstrijski topovi, postavljeni na gorah, so zakopani v sneg.

Bulgarska divizija uničena.

London, 14. okt. Svet pričakuje v kratkem velike bitke med Srbi in Avstrijci ter Nemci, ki se hočejo združiti z Bulgari, ki prodirajo od vzhoda. Blizu Kragujevaca v Srbiji je prišlo do silno krvave bitke med Srbi in Bulgari, v kateri so Bulgari popolnoma bili potolčeni. Ena cela bulgarska divizija je bila uničena.

Rumunija na strani zaveznikov?

Rim, 13. okt. Rumunski ministerski predsednik je dal laškemu zastopniku v Bukareštu razumeti, da se bo Rumunija postavila na stran zaveznikov. Toda rumunjska vlada bo izbrala sama čas, kdaj se pridruži zaveznikom.

Delcasse odstopil.

Pariz, 14. okt. Theoph. Delcasse, francoski zunanji minister je odstopil. Delcasse je bil znan kot najhujši sovražnik Nemcev. Ministerski predsednik Viviani se je izjavil, da vlada v kabinetu popolen sporazum, in da je Delcasse odstopil radi bolezni.

Avstrijci zopet poraženi.

Petrograd, 14. okt. Avstrijci ob reki Stripi so bili zopet vrženi nazaj, in sicer v jugo-vzhodni Galiciji. Rusi so prodrli skozi zadnjo odporno točko Avstrijcev ter z naskokom vzeli prvo avstrijsko utrdbo. Najhujši boji se pa vrše okoli Dvinska, kjer Nemci neprestano napadajo brez uspeha. Iz Berolina se poroča, da so bili ruski napadi odbiti. Pri reki Stripi so Rusi ujeli 3000 Avstrijcev, in vojni urad je mnenja, da so tri avstrijske divizije postale nezmožne za boj. Pri Lautšef, severno-zapadno od Novo Alexandrovsk, je ruska artilerija pognala Nemce v beg. Severno od Dvinska so Rusi pognali Nemce za milje nazaj.

"MRTVAŠKA ROKA"

Roman.

NADALJEVANJE IN KONEC ROMANA "GROF MONTE CRISTO".

SPISAL DUMAS—LE PRINCE.

S povešano glavo koraka proti zalivu, ko se mahoma pojavi pred njim neki moški, kot bi zrastel iz, tal.

Bil je Benedetto.

Na obrazu nima nobene maske več; njegovo lice je popolnoma mirno. Njegov mirni pogled obtiči na pobitem obrazu grofa Monte Cristo. V mali razdalji stoji Pepino, imenovan Rocca Priori; v njegovem pasu tičite dve izvrstni pištoli.

Grof in Benedetto se nekaj časa opazujeta z globokim molkom.

"Ali me konečno poznaš, Edmond Dantes?" vpraša Benedetto, ko prekriža roke na prsih.

"Da," šepeta grof.

"Veseli me; ker sicer bi te spomnil na ime onega kneza Andreja Cavalcantija, katerega si najel, da ti pomaga pri enem tvojih peklenskih načrtov."

"In vi ste mož, ki me je toliko preganjal?" vpraša grof, ko strese z glavo in spremlja svoje besede z nekakim zaničevanjem. In vse svoje zločine ste povzročili, da si pridobite bogastva, ki so bila dosedaj moja? In vi ste govorili, da delate kot maščevalec poslan od Boga?"

"Motite se, gospod grof Monte Cristo," odvrne Benedetto mirno. "Nobene želje nisem imel po bogastvih. Danes imam ravno toliko bogastva kot oni dan, ko sem vas prvič videl. Vse je že razdeljeno med siromake, in kar je še ostalo, dobijo v kratkem. Ko sem vas brez usmiljenja zasledoval, se je zgodilo le iz vzroka, da maščujem nedolžno kri Edvarda."

"Vašega brata?" vpraša grof.

"Da! Meni ni znana strašna zgodba mojega rojstva; se reče — vem, kdo je povzročitelj mojih dnij — in treba mi je le še pozvedeti za ime moje matere."

Grof se zasmeje.

"Ali vam je poznana?"

"Da."

"Torej govorite!" zakliče Benedetto, "in dam vam vse, kar zahtevate."

"Vaše ponudbe ne sprejmem Benedetto; vi se imate zahvaliti za svoje življenje baronovki Danglars."

Benedetto se umakne za korak in klic presenečenja se mu privije iz ust. Nastane trenutek molčanja.

"Hvala vam, grof," reče Benedetto z divjim glasom, "hvaležen sem vam in prepričan, da bi mi ne skazali svoje velikodušnosti, če ne bi preračunali koliko moram trpeti radi vašega odkritja. — Torej čujte me; zadnjič je, da si stojiva nasproti. Položiti vam hočem račun o nekaterih osebah, ki ste jih poznali. Baronovko Danglars sem lastnoročno okradel in jo pahnil v največjo revščino. Ne vem, kje se nahaja, niti mi ni znano, če je sploh še med živimi. — Kar se pa tiče barona Danglarsa je končal svoje zločinsko življenje na isti način, kakor ga je začel, namreč postal je navaden mornar, in tekom neke nevihte na krovu moje jahte, ga je eden izmed mornarjev ubil.

"Povedati vam moram še, kaj se je zgodilo z Luigi Vampom. Vi ste tega predrznega zločinca vedno podpirali, in sicer ravno ob onem času, ko ste razglašali, da kaznujete rop in zločin z največjo strogostjo. Jaz sem ga pa za pest srebrnikov izročil rimski justici, ki ga bo sodila, še predno preteče mesec.

"Sedaj, ko vas vidim, da ste izročeni največjemu siromaštvu, sedaj ko bo cela Italija proklinjala vaše ime in vas imela za blaznega, sedaj ko nimate niti sina niti žene, sedaj ko vam ne ostane toliko, da bi si jutri kupili kruha, sedaj ko zginja slavni grof Monte Cristo, sedaj bodete spoznali menda, da ste postali le zato bogati, da plačujete čednosti, ne pa kaznujete hudobije. Obadva sva bila orožje božje; dovršila sva svojo nalogo in lahko zgineva zavedno.

"Družina Morel srečno živi, kakor tudi več drugih oseb, s katerimi ste delili srečo; vi pa bodete poginili v beračiji, ker ste bili ponosni, da ste se razglašali za aposteljna.

"Krivda je plačana, in mrtvaška roka se vrne svojemu telesu — "

Ko Benedetto spregovori te besede, hitro odpre mal zabojček, vzame ven strohnelo roko, zamahne z njo proti obrazu Edmond Dantesa in zakliče:

"Človek, ki te je oslepila osebna strast — bodi proklet za vedno!"

Grof obupno zakriči.

Benedetto in Rocca Priori pa sta zginila.

Grof obstoji za nekaj trenutkov, obraz zakrit z rokami; potem pa pogleda okoli sebe, in ko opazi, da je sam, se napoti proti južnemu pristanišču.

Benedetto in Rocca Priori pa opazujeta grofa raz neke male pečine.

"Dobro," reče Benedetto, ko se obrne k Pepinu. "Vse je končano."

"Kako to, mojster?"

"Od sedaj se ločija najina pota. Vsak naj hodi po onem potu, ki mu najbolj prija."

"Torej se hočete ločiti od mene?"

"Kakor si rekel. Kakor hitro me prepelješ v Francijo, ti izročim mojo jahto. V tej listnici se nahaja denar, ki sem ga namenil za tebe, potem pa lahko greš kamor hočeš."

"Dobro, sprejmem," reče Pepino. "Odkar sem bil v vaši družbi, sem se naučil gotovih čutov poštenosti, in zagotovim vas, da bom v Parizu pošteno živel. Če bi kdaj potrebovali moje pomoči, me dobite pripravljenega."

"Nikdar več se ne bodeva videla," reče Benedetto, ko dvigne pogled proti nebu in se pomenljivo nasmehne.

"In zakaj ne?"

"Mislite si, da se je zemlja odprla in me pogoltnila. Zginil bom."

"Če ne bi vedel, kako ste izvirni v mišljenju, tedaj bi mislil, da sanjate."

"Nespametnež! Kaj pa je to vse?"

"Katero vse?"

"Življenje. Ali ni življenje sanja? — Še pred kratkim časom je ves svet veličastno govoril o slavnem grofu Monte Cristo. In kje je sedaj? Kje je hvala, katero so mu dajali? Kje so neizmerna bogastva in čar, ki ga je imel? Kje je njegova grška ljubica? Vprašaj skale, ki so bile priča, kako je obogatil, kako se je napil sladkih iluzij! — Vse je sanja, blaznost, divjanje!"

Pepino obstoji za trenutek ves zamišljen. Potem po dvigne glavo in vpraša sočutno:

"In grofov sin? Upam, da ste zavrgli žalostni načrt, da bi ga umorili."

"Pomiri se. Oddal ga bom neki družini, ki stanuje v Rimu. Ta družina se bo zavzela za otroka in čuvala skrivnost njegovega rojstva. Pojdiva, Rocca Priori. Naši posli na otoku so končani."

Po teh besedah stopi Benedetto po skalah navzdol do pristanišča, kjer ga je čakala "Nevihta."

— — — — — — — — — —

Štirinajst dnij po teh dogodkih, katere smo pravkar opisali, je prišel neki mož, zavit v črn plašč, pred vrata hiše, kjer je stanoval Morel. Pod plaščem je skrival nekaj, kar je bilo najbolj podobno postavi tri ali štiriletnega otroka.

Bilo je ponoči. Mesec je pravkar prisijal in obseval belo fasado priprostega poslopja. Ko mož pozorno posluša, če ni nobenega ropota v bližini, in prepričan, da ga nihče ne vidi, stopi k železnim vratom, odpre s ključem vrata, stopa preko vrta in obstane na stopnjicah.

Tu razvije svoj plašč, razteg ne roke in položi na spodnjo stopnjico truplo dečka, ki se je nahajal v trdnem spanju.

Potem se pa zopet umakne, zapre vrata za seboj in močno potegne za zvonec.

Pri odprtem oknu se prikaže Valentina, dočim sluga, ki je šel ven, zakriči in obstane na stopnjicah.

"Pietro!" reče Valentina, "kaj se je zgodilo?"

"Jezus, gospa, na stopnjicah leži otrok."

Valentina zapusti okno in gre navzdol.

"Res je," reče, "toda kdo je pustil siromaka na teh stopnjicah."

"Vrata so zaprta," reče Pietro, "in na celi poti nisem opazil žive duše."

Valentina vzame otroka v naročje in odhiti v sobo, kjer pokliče Maksa.

"Prijatelj," reče, "nebo nam je podarilo dvoje otrok; tu je soprog male deklice, ki je bila pri nas rojena."

In v kratkih besedah razloži Maksu, kaj se je baš pripetilo. Otrok se je medtem prebudil, radovedno ogledal okolico, potem pa skril svoj obraz na prsih Valentine.

"Poglejmo, kaj je na tem listu, ki visi okoli vratu otroka," reče Maks.

"Prav imaš", vzklikne Valentina, ko vzame papir v roke in bere:

"Gospa, vi ste dobri in dobrosrčni, zato vam v božjem imenu izročam tega otroka, katerega vzgojite kot bi bil vaš. Nedolžna stvar je sirota, in njegova preteklost je velika skrivnost. Ime mu je Edmund."

Na papirju ni bilo nobenega podpisa. Solze se prikažejo v očeh Valentine, ki je prisegla, da bo siromaku druga mati.

Oba sta sklenila otroka, ki sta tako usodepolno prišla v njuno hišo, vzgojiti po najboljših močeh, in oba otroka sta rastla, ljubljena od vseh, kakor dve cvetlici na krasnem vrtu.

XIV. POGLAVJE.

Zadnja noč na otoku Monte Cristo.

Po zadnjem pogovoru med Edmond Dantesom in Benedettom, bi lahko sklepali, da je otok Monte Cristo zapuščen. Mala barka, katere brazda je kazala, da je pravkar zapustila pristanišče, je jadrala v severni smeri proti francoskemu obrežju, dočim leži manjša barka na južnem obrežju zasidrana. Grobna tišina leži nad temnim vodovjem.

Otok je pričel v večernem mraku zginjati, in v daljini si komaj še opazil vrhunec pečevja, katere je zahajajoče solnce zlatilo. Kljub temu pa otok ni bil zapuščen, kakor bi bilo smatrati. Neki mož koraka počasnih korakov med skalami. Ta mož je bil Monte Cristo.

Njegov korak je zanesljiv in trden, in nič ga ni motil mrak okoli njega. Zdelo se je kot sveti zvezda nad prepadi, katerih naj se ogiba. Kolikor bolj stopa navzdol, toliko bolj povešа glavo, dočim se njegove oči obrnejo proti nebu, kot bi tam videl sliko, ki mu odgovarja. Nekaj trenutkov pozneje se prerine svetlobni žarek skozi pečevje in pade na pot, po katerem koraka Dantes. Mahoma obstane ves začuden, in gleda okoli sebe kot človek, ki se prebudi iz spanja. Ves začuden da se nahaja na otoku luč, gre naravnost naprej in vidi v oddalji enega strela ogenj, okoli katerega sedijo trije možje.

Edmond Dantes se sedaj spomni, da so pustili na povelje Benedetta v zalivu mal čoln, in v resnici je gorel ogenj v bližini zaliva, da mu kaže pot.

Pol ure pozneje, tekom katere je Edmond Dantes stal naslonjen na mogočno skalo in opazoval mornarje, kako se pogovarjajo med seboj, vstanejo moški kot na dano znamenje, skočijo v čoln in zginejo.

Edmond Dantes stopi k bregu, poišče nekaj suhih zelišč, jih zmelje v svoji roki, jih pomoči z morsko vodo, potem pa jih prižge ob ognju. S pomočjo te slabe baklje se znova obrne proti notranjosti otoka in stopa navzdol proti prepadu. V kratkem dospe na podnožje najvišje skale, raz vrh katere je pred nekaj leti zagledal ogromno premoženje pred seboj.

Edmond Dantes obstane, dvigne baklo in gleda okoli sebe, do kamor so prodirali žarki baklje. Potem pa obtiči s pogledom na nekem predmetu, katerega opazi v mali razdalji, povesi roko, ki je držala baklo, sklone glavo na prsa in zamrmra:

"Haydee!"

Izraz, s katerim je Edmond zgovoril to priprosto ime, je bila čudna zmes ljubezni, bolesti, kesanja, izraz čutil, ki so mu bili najdražji na svetu.

Toda Edmond Dantes ni pretakal onih bridkih, olajševalnih solz, kakor jih pretakajo navadni ljudje; one solze, katere pretakamo, kadar nas zadene nesreča, pa si govorimo v srcu: Zgubil si premoženje, toda na svetu ga je še mnogo, ki čaka tebe.

Edmond Dantes je čutil, da mu je srce zastrnjeno z železnim obročem; up na bodočnost ni mogel zmanjšati njegove bolesti, in solze niso mogle olajšati trpljenja, ki ga je občutil.

Prvič v življenju se zagleda samega revnega in malega na duhu, kakor vsi ljudje, pri katerih je strast zginila, katere je strast naredila blazne. Sam pri sebi preklinja svoje življenje, katero je uporabil, da zadosti silnemu maščevanju.

"Haydee! Haydee!" zakliče, ka se sklone na kolena poleg mrtvega trupla, katerega obraz je bil pokrit z začrnelo krvjo. "Da bi hotel Bog, da nisem nikdar združil tvoje usode z mojo! Ne bi se tako hitro ločila iz tega sveta, kjer si živela tako srečno in mirno! Oprosti mi, Haydee! Oprosti mi! Mož Mercedes ni mogel postati tvoj soprog. Vse je končano, in komaj mi ostaja večna noč kesanja in obupa."

Po teh besedah sklone Edmond Dantes glavo na prsa in stegne roke proti mrtvemu truplu kot bi ga hotel dvigniti od tal.

"Haydee! Haydee!" zakliče, ko skoči kvišku in si potegne lase, ki so mu silili na čelo, nazaj. "Mrtva si! Tvoje ustnice se ne bodejo več naslajale ob mojih! Nihče več ne more gasiti ognja, ki je gorel v moji ljubezni, gasiti s tvojimi ljubezenskimi solzami! Haydee, kljub prisrčnim čutilom, ki naju je združilo, kljub moji velikosti, kljub moji izobrazbi, mi ni znana skrivnost, da te pokličem v življenje. — Jaz nesrečnik! — Da, človek sem, neveden, kakor oni, ki se smatrajo modrim, pa morajo skloniti svoje čelo pred smrtjo, ker je ne morejo premagati."

Grenak in zaničevalen nasmeh se pojavi na ustnicah Dantesa.

"Bog je mogočen!" vzklikne potem prevzet kesanja. "Grešil sem! Iz dna svoje duše obžalujem napake svojega življenja. Neizprosen sem bil v svojem maščevanju, grozen, nespameten! Meč pravice me je kladi, o katerih me je zagotovi abe Faria. — Ubogi starček, ves žolč, katerega je zloba človeška nagrmadila v človeških prsih, je poškropil tudi mene in še povečal grenkobo, katero je nosil v sebi."

"Kaj bi odgovoril onemu, ki bi mi v onem trenutku, ko se je odprla zemlja z zakladi, povedal, da se bom vrnil osem let po tem, ravno tako siromašen kot tedaj, da pogreznem vse, kar sem od zemlje prejel, zopet v zemljo?

"Odgovoril bi mu z zaničljivim nasmehom, in odmev tega zasmeha bi silno odmeval od teh skal."

Po teh besedah razbije Edmond Dantes z železnim drogom neki kip in pripravi zraven kipa grob za Haydee.

"Ah," zdihuje, ko vrže železni drog od sebe in potegne z roko preko čela, ki se je kopalo v mrzlem potu.

"Zemlji izrčam žalostne ostanke osebe, in naj jih zavedno ohrani, kakor hitro je vse za mene končano. Da, spoznam te, truplo, ki si imelo srce, za katerega je bilo moje edini kompas na svetu. — Da, to je truplo moje ljubljene Haydee. Za večno počiva v tem grobu, katerega je narava sama pripravila."

Ko spregovori te besede, položi truplo Haydee v jamo, katero začne potem pokrivati. Potem pa s težavo privleče bližje velikanski kamen, ga zvali na grob in se odstrani.

"Vse je proč!" zdihuje. "Grof Monte Cristo, katerega so drugi ljudje tako silno občudovali, je pokopal svoje zadnje strasti; on, kateremu so srečo na svetu tako silno zavidali, in za katerega je bila sreča tako grenka. — Vse je bilo le sanja, in na koncu te sanje sprevidim, da je Edmond Dantes zavečno prenehal biti, kakor hitro je strašen udarec zadel njegovo velikansko srečo."

Ko zapusti votlino, je jutranja zarja še svetila po skalnatem otočju. Edmond Dantes koraka na vrh hriba in z nekakim veseljem opazuje krasen prizor, ki mu ga nudi narava.

Potem pa gre navzdol v zaliv, in da malemu čolnu, ki je čakal na njegovo povelje, znamenje.

"Proti laškemu obrežju," reče Edmond, ko se z največjim mirom vsede v čoln, ki se prične hitro obračati.

XV. POGLAVJE.

Vrnitev k grobu.

Ko je Benedetto oddal sina Monte Cristo usmiljenju Valentine, mu ni preostajalo druzega kot vrniti se v Francijo, da položi poleg trupla svojega očeta roko, katero je pred poldrugim letom ločil od trupla, gnan od blazne ideje maščevanja.

Ko je dokončal svojo misijo, je čutil, da se mu bliža nekaj strašnega, kar ga bo gotovo zadelo. Toda niti za trenutek se ni pomišljal, da se ne bi vrnil v Francijo, kajti roka gospoda Villeforta se ne sme zgubiti v tujem svetu.

Benedetto je zapustil Rim in se vrnil v Pariz, kjer se je ločil od Pepina, ki je začel trgovino s starimi oblekami, kajti to je bila edina obrt, za katero je čutil nagnenje.

Sin Villeforta pa je mirno korakal po mestu in poiskal urad nekega notarja, katerega je še od prej poznal. Strogi obraz Benedetta, njegov mir in zaupnost, je naredila na notarja globok upljiv.

Pol ure pozneje je notar zvedel, kaj se od njega zahteva. Benedetto je naredil postavno ustanovnino v svoti dvanajst milijonov frankov v prid Valentine Morel, pod pogojem, da porabi Valentina obresti te svote za različne sirotišnice v Italiji kakor v Franciji. To darilo naj bi notar izročil Valentini v imenu neke skrivne dobrodelne družbe, katere zastopnik je Benedetto.

Nadaljevanje.

Samo $2.00 za celo leto, in dobite "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat.

Izvanredno naznanilo.

VSI ŽENSKI IN MOŠKI PLETENI ŽEKETI.
VSE OBLEKE ZA ŽENSKE Z ŽEKETOM,
VSE ŽENSKE in OTROČJE ZIMSKE SUKNJE

Prodajamo sedaj

PO IZVAREDNO ZNIŽANIH CENAH.
PRIDITE IN PREPRIČAJTE SE.

POZOR!

Cene vsemu blagu neprestano rastejo, pri meni pa so cene blagu vedno nižje.
Za vsak vaš obisk vam bom hvaležen in se vam priporočam

Beno B. Leustig,
6424 ST. CLAIR AVE.

Za našo svobodo.

Časi, v katerih sedaj živi Evropa, so najbolj silni, kar jih pomni zgodovina. Ti časi so posebne vrednosti za male narode, katere je še dvajseto stoletje dobilo v suženjstvu. (Poleg Poljakov, Čehov, Ukrajincev je namenjeno tudi nam Slovencem in Hrvatom, da dobimo svoje, za svobodo našega naroda, da se osvobodimo nemškega militarizma. Iz te krvi, ki se danes preliva, bodemo mi izšli svobodni in združeni, da se ojačimo in posvetimo sebi, ali pa — ako premaga surova sila in nezakonitost — nas zmanjka s površine te zemlje.

Naši bratje tam v Slavoniji, Bosni, Dalmaciji, Kranjski, Štajerski, Primorski in Koroški trpijo strašne in grozne muke. Te naše brate pošiljajo na vseh bojiščih v prve vrste, da poginjajo od ruske, srbske in talijanske sablje. Ali je mogla Avstrija narediti večji zločin, nego tega, da je nahujskala brata na brata? Zakaj z lakoto mori žene in otroke svojih vojakov? Zakaj? Zakaj Avstrija ravno naše brate postavlja v prvo fronto, zakaj ravno naše sinove in očete najbolj peklensko mrcvari? Zakaj, zakaj?

Dunaj in Pešta dobro ve, kaj hočejo. Čim manj bo Srbov, Hrvatov in Slovencev, tem laglje bo nemški in mažarski gospodi, da poplavi naše zemlje. Naš svet hočejo Mažari in Nemci. Česar niso mogli doseči v mirnem času, s tem da so nas popolnoma prezirali, gonili naš narod v tujino, da tam propade pri delu v tovarnah in rudnikih, to bodejo dosegli z vojsko. Ene trebijo v vojski, druge v ječah, tretji pa lakote umirajo. Ne prizanesejo ne našim ženam, dekletam in otrokom. Tudi te proganjajo in onečaščajo pijani mažarski vojaki. Mnogim našim trgovcem so pokradli vse blago in jim zapalili hiše, samo raditega, ker niso hoteli zatajiti svojega slovenstva ali hrvatstva.

Grozote, ki so jih povzročili mažarski vojaki v Dalmaciji in Bosni nadkriljuje grozote Nemcev v nesrečni Belgiji. Naši bratje v tej svoji nesreči si niti pomagati ne morejo. Avstrija je danes cesarstvo špijonov. Toda zato pa prevladuje med narodom vera, da bodejo naši veliki zaščitniki kaznovali zločince, da bo Srbija z zavezniki pretrgala suženjske verige. Naš narod pričakuje samo svobode. V stari domovini sedaj sicer ni časa misliti na to, kako bodemo uredili svojo hišo po vojni. Naj se sedaj našemu narodu samo osigura, pozneje pa bo že narod sam uredil svoje hišne razmere. Današnje trpljenje med narodom je zavedno podrlo vse meje, ki jih je postavila avstrijska politika med nas. Avstrija nas je delila, toda ona nas je sedaj združila; združila nas je s željo, da smo edini in zavedni, da moramo biti eno, ako nam je do tega, da bodemo kdaj svobodni.

Ako bodemo pametni, če bodemo videli, da ne okoristimo z zgodovino svojega plemena, ki nam pravi, da nosimo suženjstvo radi svojih notranjih prepirov, bodemo čimprej in čimboljše uredili svoje domače razmere, da naredimo iz naše zajedniške domovine edino in močno državo, bogato in napredno, v kateri bo vladala zdrava narodna volja v korist splošnih interesov. Tako bodemo kulturno in gospodarsko kmalu zavzeli v Evropi jako važno in častno mesto. Ne bo se več kazalo na nas s prstom, kakor na narod sužnjev in tujih žandarjev. Živeli bodemo sami za sebe.

Toda eno moramo neprestano naglaševati: Danes se v prvi vrsti bori za našo svobodo srbski kmet. On je skoro propadel radi nas. Ali je pravično, ali je lepo od nas, da brezbrižno gledamo, kako ta naš brat nosi svoje breme? Naši bratje v Avstriji gledajo z velikimi nadami tudi na vas, bratje preko morja. In res, kaj smo mi naredili za svojo svobodo? Naj vsakdo izmed vas, ki bo prečital te vrstice, vpraša svojo vest, če je mirna in zadovoljna; ali ali ste izpolnili vso svojo dolžnost? Ali so žrtve, ki bi bile prevelike, kadar se gre za življenje in obstanek naroda? Gnjusi se mi spominjati se Nemcev, toda zopet moram vprašati naše ljudi, če so oni tako požrtvovalni in odločni v obrambi svoje domovine, kakor so Nemci, najsibo v starem kraju ali po svetu?

Kakor sem rekel, upirajo naši bratje v stari domovini svoje poglede na nas, ki smo svobodni. Zahtevajo in pričakujejo od nas, da jim pomagamo, da jim približamo dan vstajenja. Poslušajte ta glas, bratje, kajti vas kličejo vaše matere in sestre, kličejo vas bratje, ki prelivajo kri za tujo slavo, kličejo vas ljubi stariši, katerim so poklali rednike; kličejo vas neveste pred svatovščino; kličejo vas nedolžni otroci, katerim so Mažari oskrunili matere!

Jaz nimam druzega kot svoje mlado življenje, da ga poklonim zemlji, katera me je rodila. In ti, brat, ki imaš denar in zdravje in svežo mladost, ali si dal vse, kar bi mogel dati, da jutri mirne vesti lahko mataknеš lavoriko na klobuk in zakličeš osvobodeni domovini: Slava!

Dragotin Bublič.

Konvencija bordengbasov.

(Ignac Rogačar, predsednik.)

(Nadaljevanje in konec.)

Potem ko je brat delegat Viskožer onega osla, ki je trobental strašne stvari od kapitularnega kapitalizma s hale ven odnesel in mu na ganku ene dve strašno gorki pritisnil na lica, potem pa ga še sunil v rebra, da se je opotekel kot bi ga mrzlica prijela, je pa vstala sestra delegatinja Jožica Špižmoh in rekla:

— Jaz bi mu pokazala, da ni šel ven. Pred vami vsemi tukaj, dragi bratje in mile sestre bi mu navihala njegov frnjavi nos.... (Pri tem je dvignila roke, delegatje po hali pa so začeli kričati: Živio-o-o-o-o!)

Mir, prosim lepo mir!....sem moral ziniti kakor prezident.... Sestro delegatinjo Jožico Špižmoh prosim, da v prihodnje ne rabi več takih izrazov kot 'najahati", "nafajtati" ali "nos razbiti", kajti take besede se na slavni konvenciji bordengbasov nikakor ne smejo čuti. Najbolj pa protestiram, da bi se govorilo o frnjavih nosovih, ker naš tajnik Nacelj Železo ima tudi frnjav nos, pa je zato vseeno pameten človek.

—Čast gospod Naceljnu Železu in njegovemu frnjavemu nosu, gospod prezident. Jaz nisem nikdar govorila o njegovem frnjavem nosu, gospod prezident, vas pa prosim, da bi me ekskjuzali, kar sem govorila. Znate, bratje in sestre, imam strašno vročo kri, pa se lahko kmalu užgem — ..... Tako sem se nekega dne užgala, da sem nekoč enega bordegbasa, enega bartenderja in enega salonkiparja iz salona ven zagnala.....

—Vam je odvzeta beseda, draga sestra Špižmoh, sem zakričal ko sem videl, da se delegatinja ne drži programa in da se zna parlamentarnega reglama.

Delegatinja Jožička Špižmoh je utihnila, a opazil sem delegata Jurčka Tajiboga, ki je postal kar zelen, in takoj sem uganil, da je bil Jurček oni, katerega je Jožica Špižmoh iz salona zagnala.

—Kaj, — mene si ti — iz salona zagnala?.....je kričal Jurček Tajiboga..Ti mene.... Kaj? Vsi ste pijanci, drunkardi....

—Odvzamem vam besedo, sem kričal po dvorani. In lepo prosim gospoda Konjaka Krepkitrebuh, kot glavnega odbornika, kasirja brez kase ali blagajne, da nam da sporočilo o finančnem stanju naše bordengbasovske organizacije..

Brat Konjak Krepkitrebuh je vstal. Najprvo se je z robcem deset minut brisal po desnem očesu, in ko se je nabrisal in nakihal, je pa začel podajati svoj račun: Da dragi bratje, da drage in mile sestre, to je jako lepo, da smo tukaj skupaj prišli. Kajti, ako ne bi tukaj skupaj prišli, nas ne bi bilo tukaj, vsi bi bili doma, in konvencije bi ne bilo. Kajti če smo doma, nismo na konvenciji. Sedaj pa ko smo na konvenciji, pa nismo doma. (Tako je.... tako je....so kričali njegovi bojsi.) Da, da dragi bratje in mile sestre, doma bi sedeli, oh kako bi doma sedeli....

Naenkrat pa blagajnika nismo mogli dalje čuti, kajti sinko, od gospe Jere Klafurič je začel jokati in za njim so zatulili vsi otroci.. Joj, joj, kako so tulili, gospod redaktor....Pri celem tuljenju smo mogli samo slišati, kako brat kasir Konjak Krepkitrebuh kiha in kako je večkrat zaklical: Je, je, v kasi je....či-k-k-k.... v kasi je ....čih-h-h-h....v kasi je..... čih-h-h-....nič. Čih-h-h....nič.. kakor sem rekel....nič.

Bratom delegatom ni ugajalo, ker so otroci kričali, in pričeli so godrnjati, toda brat blagajnik je neprestano ponavljal: Nič-č-i-h-h.

—Ali ste razumeli poročilo blagajnika, sem vprašal....Ali sprejmete njegovo poročilo? sem vprašal.

—Sprejmemo.... Sprejmemo. ....Živijo!

Delegat Šiška Kuharič je pa zdajci vstal in predlagal, da otroci, ki niso polnoletni, se naj poberejo iz dvorane, ker samo nagajajo.

Na ta predlog je vstala Miss Venera Kacenjamer in je rekla: Prosim, jaz nisem polnoletna, toda sem pooblaščena kot delegatinja, in ne bom se odstranila iz te konvencije.

—Živijo čiken!.... Živijo čiken!....je zakričal en bunč bojsov, ki so zadaj sedeli.

—Je, je, kdor mojega otroka ne ljubi, ta tudi mene ne lajka, je zaklicala delegatinja Jera Klafurič in prijela svojega sina za nogo, da bi odšla ven....

—Mir, sem kričal, bordengbasi mir!....

—Jaz grem domov....Vi se spakujete nad mojimi otroci!.... Ali je to pravica? Kakšen red je to? Kaj mislite vi, gospod Ignac Rogačar, da ste kajzerja za brado prijeli, ker ste prezident?....Vaša Rozalka vam bo že pokazala, ko pridete domov. Vse ji bom povedala, kako vodite to konvencijo. Mi nismo prišli sem, da bi se fajtali ali koga iz dvorane metali, ampak smo prišli sem, da se od biznisa pomenimo. Če moj otrok joka, naj joka, saj še cesarski otrok joka. Tako vi skrbite za naše slovenske otroke! Mi hočemo otrokom pomagati, vi jih pa s konvencije gonite! Kaj, še roko vam bi morali kušniti, kaj ne? Sram vas bodi!

—Odvzamem vam besedo.

—To hel, je, da, svoji babi vzemite besedo, lahko ji, toda meni, Jeri Klufarič pa je ne bodete, nikdar mi je še nihče ni vzel, pa tudi vi je ne bodete, vi, gospod Ignac Rogačar. Pojdi, Peterček, gremo domov....

Peter Klofurič je ponižno vstal, vzel je svoj cilinder, prijel otroka in šel proti vratom, toda pri vratih je stal ven-metač Martin Repoštev in ga ni pustil ven.

—Mir....Mir! sem kričal..... Naš brat Konjak Krepkitrebuh še ni končal s svojim poročilom.... Krepkitrebuh se je zopet začel usekavati in kihati in govoriti: Da, da, v-v....kasi je....čih-h-h-h.. ..bi moralo biti ne-k-a-j....čih-h -h-h.....

—Šerap, nadušljivec, je zakričala Klafurička, imam dosti tebe in tvoje kase, v kateri je čik!

Mir....Mir!....

—Prekinem sejo....sem rekel in stopil med delegate, da bi jih pomiril s sestro Klafuričko, da ne bi potem cajtenge pisale, da smo se prišli v New York fajtat in da nismo ničesar naredili. — Prekinem sejo za deset minut, in prosim, da se medtem pomirite.

Ko sem zopet odprl konvencijo, je vstal tajnik Nacelj Železo in čital zapisnik:

Bordengbasovska konvencija konvencijolnalna se je odprla, brat Ignac Rogačar je predsednik, zraven njega sedi blagajnik Konjak Krepkitrebuh, ki pravi, da ima čik v kasi, potem pa pridem jaz kot tajnik.

Naprej ni mogel. V dvorano je priletelo kamenje, katerega so otroci metali in konvencija se je morala zaključiti. V kasi je čik, in bordengbasi so se razšli, kajti če se kamenje meče v dvorano, kjer se zboruje, če je v kasi čik, potem je vse kaput. Ker se niso vršile volitve radi hipnega konca, sem ostal še vedno

Ignac Rogačar,
prezident bordengbasov.

POZOR!

Rojakom v Kitzville, Minn, in okolici naznanjamo, da je

Mr. Joe Adamich

Box 65, Kitzville, Minn.

naš pooblaščeni zastopnik in opravičen pobirati naročnino. Rojakom ga toplo priporočamo.

"Clev. Amerika"

Denar, katerega plačate za časopis, je najbolje naložen.

Pravi starokrajski brinjevec
Cena 6 steklenic . . . $6.50
Cena 12 steklenic . . . $13.00

Čista slivovka kuhana iz pravih češpelj. Cena 6 steklenic . $6.50
Cena 12 steklenic . . . $13.00

Imamo najfinejši tropinjevec in drožnik. 1 gal. $2.25, $2.50, $2.75

Pristna rudeča ohioska vina
Galona . . 50, 55, 60 in 65c

Katavba in Delavare vino 80 in 85c gal.

Vinska posoda ob 5 do 10 gal. velja $1.00, za 25 gal. posoda $2.00. Pri večjih naročilih je sod brezplačen. **Te cene so samo za na debelo.** Naročilu naj se priloži denar in natančni naslov.

The Ohio Brandy Distilling Co.
Prva slovenska družba za prodajo finih pijač.
6102-04 St. Clair Ave. - - Cleveland, O.

Berite male oglase na 5. stroni

FARE $3.00 DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO

C&B LINE

The Great Ship "SEEANDBEE"
The largest and most costly steamer on any inland water of the world. Sleeping accommodations for 1500 passengers.
"CITY OF ERIE" — 3 Magnificent Steamers — "CITY OF BUFFALO"
BETWEEN
CLEVELAND—Daily, May 1st to Dec. 1st—BUFFALO
Leave Cleveland 8:00 P. M. Leave Buffalo 3:30 P. M.
Arrive Buffalo 6:30 A. M. Arrive Cleveland 6:30 A. M.
(Central Standard Time)
Connections at Buffalo for Niagara Falls and all Eastern and Canadian points. Railroad tickets reading between Cleveland and Buffalo are good for transportation on our steamers. Ask your ticket agent for tickets via C. & B. Line.
Beautifully colored sectional puzzle chart, showing both exterior and interior of The Great Ship "SEEANDBEE" sent on receipt of five cents to cover postage and mailing. Also ask for our 24-page pictorial and descriptive booklet free.
THE CLEVELAND & BUFFALO TRANSIT CO., Cleveland, Ohio

CHARLES ARMBRUSTER
MESNICA PRVE VRSTE
NAJBOLJŠE SVEZE IN PREKAJENO MESO.
6112 ST. CLAIR AVE.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.		NIZKE CENE.	
Moške obleke	$1.00	Ženske kiklje	50c
Moške suknje	$1.00	Ženske dolge suknje	$1.00
Jopiči	50c	Ženske obleke	$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.
Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2024
A. J. DAMM, poslovodja.

Slovenska, hrvatska in srbska društva, pozor!

V nedeljo, 17. okt. se vrši parada slovenskih, hrvatskih in srbskih podpornih društev. Vsi tajniki so prošeni, da naznanijo število članov in sicer po pošti ali osebno na "Carnival Committe" 6131 St. Clair Ave.

Društvo, ki bo v paradi zastopano po največjem številu članstva, dobi kot nagrado srebrno kupo in društvo, ki bo imelo najlepši nastop, dobi srebrno kupo.

KARNIVALSKI ODBOR.

J. S. Jablonski,
Slovenski fotograf
6122 St. Clair Ave. 6014 Broadway
Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za $3.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastonj.
VSE DELO JE GARANTIRANO.

Zokalj & Shepec.
Izdelovanje finih oblek in vrhnih sukenj.
TRGOVINA Z VSO MOŠKO OPRAVO.
6408 ST. CLAIR AVENUE

Moderni ženski KLOBUKI!
Sedaj je naša trgovina pripravljena, da vam postreže s finimi jesenskimi in zimskimi klobuki. Najnovejši vzorci, krasno blago.
SOLIDNA POSTREŽBA. NIZKE CENE.
WARNERS MILLINERY
5820 ST. CLAIR AVE. BLIZU E. 55th STREET.

JOSIP ŽELE,
6108 St. Clair Avenue.

SLOVENSKI pogrebni zavod, zaloga pohištva, pečij in barv. Kočije in avtomobili za poroke, krste in druge prilike.
Se priporoča narodnim Slovencem za naklonjenost in podporo! Postrežba vedno točna in poštena.

TEL. PRINCETON 1838-L
FRANK ČERNE
SLOVENSKA TRGOVINA
S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.
6033 St. Clair Ave.
Kadar želite kupiti dobro uro in drugo zlatnino, Columbia grafofone, plošče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske plošče iz stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi na mesečna odplačilo. Točno popravljanje ur, zlatnine in grafofonov. Vsako blago je jamčeno.

Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam
POSEBNOST! Varnostni bondi za društvene uradnike po 25c. od $100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in nasveti zastonj.
AUGUST HAFFNER,
1203 Norwood Road

KARNEVALSKI TEDEN.
Ob času splošnega karnevala in zabave v slovenski naselbini se priporočam Slovencem, da pridejo v moje gostilniške prostore na čašo hladne pive, na gorak ali mrzel prigrizek.

John Tomasch,
JAVNI NOTAR GOSTILNIČAR.
VOGAL E. 55. CESTE IN ST. CLAIR AVE.

CLEVELANDSKA AMERIKA.
IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko.....$2.00
Za Evropo.....$3.00
Za Cleveland po pošti.....$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:
CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15.000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 83. Friday, Oct. 15. 1915.

UNION PRINTING TRADES SECRETARIES COUNCIL CLEVELAND, O. 83

'Nevidljiva alianca'

Mi Slovenci vemo res jako malo o Rusiji, mogoče popolnoma ničesar druzega kot ve povprečni Amerikanec, ki ne pozna Rusije drugače kot o pripovedkah o sibirskih ječah, vislicah in preganjanjem.

Brez dvoma je, da vsak izobražen človek obžaluje mučenike sistema v Rusiji. Pred nekaj meseci je mnogo časopisov prineslo novico, da dobiva v ruski dumi liberalni element vedno večjo večino, in ko so pozdravili nekateri nemški listi to dejstvo kot predznak revolucije, tedaj pa je vstal neki upljivni nemški časopis in opozoril nemško javnost, naj se Nemčija ne zanaša na iluzijo, da bodejo ruski svobodnjaki baš sedaj pričeli revolucijo, kajti "četudi je napreden element, pa je navdahnjen z ruskim duhom, ki vidi v Nikolajeviču ustvaritelja svojih principov in sanja o rešitvi slovanske duše in neovrgljivo je gotovo, da ruski naprednjaki ne mislijo na revolucijo." In še več — tako piše dotični nemški časopis — Nemčija je že od Bismarcka sem neprestano simpatizirala z ruskimi nazadnjaki in je bila neprestano v prijateljski zvezi s carizmom, ki je "najboljša garancija za evropski mir."

To je krasno priznanje, ki se ne ponavlja vsak dan.

In ravno danes vidimo, kako je hitro konservativni element—in to je one švabska klika na ruskem dvoru — zopet prišel do moči, da se je pričelo zopet s preganjanjem na Ruskem.

O ruskem cesarju so posebno nemški listi vedno trdili, da je slabič in da lahko podleže upljivu drugih. Poznano je tudi, da se je ruski car pred vojno redno vsako poletje sešel z nemškim kajzerjem, da sta bila velika prijatelja, in brez dvoma bi kajzerjeva beseda mnogo pripomogla, da bi Rusija krenila na pot svetlobe in svobode. Toda kajzer si je celo svoje življenje prizadeval, da Rusija ostane taka kot je ali pa še slabša, da se uniči čim več ruskih sinov, da dobi ostali svet najbolj neugodno sliko o Rusiji, da sposobni in odlični ruski možje ne pridejo do upljiva. Vse to je bilo v interesu Nemčije, da se Rusija ne dvigne, kajti če bi se Rusija dvignila in zavedla se svoje velikanske moči in odporne sile, tedaj bi bile ruske armade danes v Berolinu, kajzer pa v pregnanstvu v Sibiriji. Zato pa je Nemčija nevidljivo neprestano podpirala ruske nazadnjake in skrbela, da je ostala vlada v njih rokah, ker to je bilo v korist Nemčije. Javno pa je Nemčija neprestano kričala v svet, kako nazadnjaška je Rusija, kako barbarska je, dočim je jasno celemu svetu, da ravno Nemčija največ upljiva na take razmere v Rusiji..

Peter Veliki se je mnogo trudil, da razširi rusko obrt in trgovino, in raditega je importiral mnogo Nemcev, ker je mislil, da bo s tem koristil Rusiji, toda naredil je Rusiji le škodo. Rusija bi napredovala sama naravnim potom, ne pa s pomočjo kajzerja, tega idola nemških socijalistov, ki sovražijo slovanske sinove, in še danes pišejo o barbarski Rusiji, dočim sami dobro vedo, da so nemški socijalisti podpirali kajzerjevo idejo, da ostane Rusija v rokah nazadnjakov. Bolje bi bilo, da se v Rusiji nikdar ni umešal noben drugi element, ker tuji elementi so pokvarili čisti in jasni ruski duh, ga izkoriščali za sebe, za Ruse pa so skrbeli, da so ostali v temi.

Ni treba biti nikomur "visoko učen," da dobi razliko med rusko in nemško raso; dočim je prva popustljiva in tolerantna, je druga predrzna in pogoltna.

Naši slovenski delavci, ki ste imeli priliko delati z Nemci skupaj po tovarnah, ste spoznali, da Nemec ni nič bolj učen ali izobražen kot ste vi, pa vendar ste opazili, kako Nemec zasramljivo gleda na Slovana in ga smatra za nižjega od sebe. Nemški filozofi, namesto da bi to grdo stran v nemškem narodu skušali odpraviti, so Nemce vedno le še bolj napihovali.

Kje morete dobiti v Nemčiji ljudi polne duše in srca kakor je Dostojevski, Turgenjev, Tolstoj, Gorki. Ti ljudje so izraziti ruski tipi, to so čiste ruske, slovanske duše, polne altruistične ljubezni, s katero se niti primerjati ne morejo nemški velikani, pa naj bo njih lesena filozofija še tako razvita. Mogoče je nemška filozofija velike pameti, toda majhnega srca in duše. Ženijalnost izumiteljev 42cm topov.

In zato zopet ponavljamo, da v kolikor je ruska družba s korupcijo in z vsemi zlimi posledicami birokratizma, da se ima zahvaliti EDINO nemškemu upljivu. Birokratizem sam po sebi ni lasten slovanski duši, kar dokazuje tudi dejstvo, da ga nihče ni bolj zasmehoval kakor ravno Rus Gogolj v svojem "Revizorju" Slovan mrzi "zadirjlivost in disciplino", to je svojstveno le Nemcu, ki je, kakor vidimo v tej vojni — popolnoma prenehal biti človek in je le še nekak stroj za ubijanje ljudij.

V Rusiji, v Angliji in najsibo v katerikoli drugi zemlji, ki je zapletena v vojno, se vedno najde ljudij, ki protestirajo na tak ali drug način proti vojni, no in v Nemčiji, v tej "prosvitljeni in najbolj kulturni" državi se ni našla še živa duša, da protestira. Zakaj? Zato, ker je celemu narodu postalo prirojeno, da gazi druge narode.

In nemška perfidnost gre tako daleč, da svoja slaba svojstva in svoje zločine namečljejo drugim. Trobijo v svet, da jim je današnja vojna "urinjena", a kljub temu smo videli, kako silne vojne stroje so uvedli v vojsko, kako ogromno množino vojnega materijala so pripravljali leta in leta, kako ženijalen sistem špijonstva so imeli razstresen po celem svetu, kako so sistematično očrnjevali najboljše Slovane — Ruse.

In vso grozoto preganjanja svobodnih elementov Rusije, kateremu preganjanju je oče birokratizem in ded nemški duh, pripisujejo kot svojstvo Slovanov. In moralo je priti do današnje vojske, ko so nehote morali priznati Nemci, da so oni, a ne "barbarski" Rusi simpatizirali s preganjanjem. Da damo moč in dokaz našim trditvam, hočemo citirati nemškega pisatelja Hugo Preussa, ki razpravlja v svoji knjigi "Das Deutsche Volk in Politik", zakaj se Nemce črti. V tej knjigi nemškega pisatelja beremo med drugim tudi to:

"Drugi torej vidijo v Nemčiji njih bistvu popolnoma nasprotni princip. Zato so ustali proti nam. Preveč se je med svet, med druge države uživelo parlamentarno vladanje in druge svobodščine. Toda jasno je, da ruski carizem vse do vojne ni imel boljšega in močnejšega prijatelja in zaščitnika ruskih preganjanj kot v nemški vladi."

In dočim so Nemci tako podpirali krvavi sistem Rusije, so obračali Nemci svoje oči proti zapadu, kazali na Rusijo in kričali iz vsega grla: Glejte, tam na vzhodu so barbari, tam se kolje, ubija in obeša, a mi smo kulturno pleme, mi smo od Boga poslani, da civilizziramo to slovansko kri!

In skozi stoletja je bila to glavna muzika slovanofobske politike, za katero je bilo potrošenih na tisoče ton papirja, milijone dolarjev pometanih v nenasitne žepe raznih šmokov, ki so pomagali Rusiji v zločinskem sistemu. Ta nemška perfidnost je najbolj nesramno delo enega "kulturnih narodov", kar jih pozna vsa svetovna zgodovina.

I I.

Dejstvo je, da so židje, naj se nahajajo kjerkoli, glavni podpiratelji vlade. Razlika je samo v Rusiji, ker uloga židov v Rusiji je popolnoma drugačna.

Ravno tako je tudi dejstvo, da imajo židje s svojim močnim časopisjem upljiv po celem svetu in silno upljivanje na javno mnenje. Židje sugerirajo javnemu mnenju, kar hočejo in kadar hočejo. Ali veste zakaj židje, pa naj si bodo na Francoskem, Angleškem, v Rusiji ali v Ameriki, javno ali skrito — kakor so pač prilike — podpirajo germanske interese? O tem ne bodemo razpravljali, toda dejstvo je, da so židje Nemcem povsod na razpolago. Znano vam je, da se žid niti premaknil ne bo, če ne bo videl dobička za sebe. Kdor ga bolje plača, temu služi, in Avstrija ter Nemčija ni mogla najti boljših pomagačev kot žide. In priznati se mora, da so židje služili svojim gospodarjem vselej jako zvesto.

Ako je treba braniti kako stvar s stališča humanitete, oni so bolj humanitarni kot Kristus, in če je treba največjo krivico opravičiti, bodejo skušali to storiti z "najboljšimi" razlogi.

Na Slovenskem je danes hujše kot v Rusiji, o kateri piše židovsko časopisje, da je najslabša dežela na svetu, toda židje o tem ne bodejo nikdar pisali. Vi ne bodete nikdar čitali v židovskem časopisju o grozotah in obešanju naših slovenskih in hrvatskih prvakov v Avstriji, toda če je kak Jajteles sinoči padel v Petrogradu preko kamna in si skrivil nos, tedaj bodete že drugi dan čitali v ameriškem časopisju o strašnem despotizmu, ki vlada v Rusiji.

Kdor temu vrjame, naj prečita uredniški članek v "Chicago American", z dne 27. sept. pod naslovom "Hope of the Jews in Russia" V tem članku se govori o ruskem barbarstvu, o ruski okrutnosti, o ruskem nepoštenju, itd. Tu se niti ne omeni ne "ruski carizem" ali "birokratizem", tu se nas Slovane, primerja s Huni, za katere bi bila največja sreča, če bi prišli pod vlado "civilizirane in kulturne" Nemčije. In da naredi članek še večji upljiv, je na isti strani slika kartonista Coffmana (?!) ki kaže, kako roka strijca Sama daje živež monstrumu, nekaka iluzija na vojno posojilo Zjed. držav zaveznikom. — In kaj mislite vi, kako bi ta slika zgledala, če bi Nemčija prosila za posojilo? Nekako tako: Nemčija bi bila naslikana kot krasna devica, kateri strije Sam pomaga ubiti to strašno zverino — Rusijo!

Na Hrvatskem n. pr. je bilo leta 1903 stokrat hujše kot na Turskem....in kolikor se je od tega čitalo in slišalo po svetu, je bilo le malo....ker šmoki so napeli vse sile, da svet ne zve resnie o strašnih krivicah, ki so se tedaj godile Hrvatom, zavrnili so dejstva tako, da narodi, ki so čitali o teh dogodkih so konečno mislili, da so Hrvatje največje zveri pod solncem.

Pisatelju tega članka je tedaj prišla v roke ena številka "Illustriertes Blatt", kjer so bile naslikane demonstracije v Zagrebu, in naši Zagrebčani so bili naslikani kot Turki s turbani in opankami, pravi Arabci! In motite se, če mislite, da so bili Hrvatje naslikani tako raditega, ker jih Nemci niso poznali. Ne, nalašč so jih tako naslikali, zato da zunanji svet ne bi vedel, da so tudi Hrvati civiliziran narod, ali pa da so Hrvatje taki kot Turki, ki so današnji zavezniki Avstrije.

Naravno, Slovani so v nemških očeh vedno divjaki, Germani pa širitelji kulture. Germani in židje Najprvo skrbe, da ostanemo v Avstriji neumni, topoglavi, ne dajo nam šol, potem se nam pa še posmehujejo, ker smo radi njih neumni. In zakaj bi se nam Nemci v Avstriji rogali, da nismo izobraženi? Zakaj so pa Nemci izobraženi? Zato, ker jim je Avstrija dala dovolj šol, ker je imela za nje vse dobro, dočim so nas zanemarjali in nam dajali raje več žandarjev kot učiteljev. In ali ni najbolj sramotno na svetu za eno vlado, da se roga narodu, za katerega bi morala sama preskrbeti izobrazbo? Ali ni to zločin, ki kaže vse barbarstvo "kulturnega germanstva?"

(Konec prihodnjič.)

Zgodovinski zločin.

Na starodavnem bojišču, kjer že stoletja skoro neprestano poje bojna trobija in kosi smrt bogate žetve že približno 1500 let, na starodavnem Balkanu krvavem, kjer so naši slovanski bratje od nekdaj branili svojih dedov lastnino, na tem težnem Balkanu je zahrumelo z vso silo in grozo. In ni Rimljanov danes tam, ni Bizantincev, ni Turkov, pač pa je prihrumil iz severa krvoločni German, da s svojimi hordami zalije malo srbsko zemljo, toliko ljubljeno od naroda in uniči narod, ki je brez primere drugim v svetovni zgodovini od nekdaj najbolj junaško branil svojo revno, toda vroče ljubljeno zemljico pred sovražniki.

800.000 Germanov, in med njimi tudi nekaj Slovanov v avstrijski armadi pritiska danes nad Srbijo. In germanskim krvolokom se je pridružil tudi Judež Iškarijot med Slovani, Efijalt s slovansko dušo, slovanski Bulgar. Podkupiti se je dal od nemškega zlata, podkupile so ga nemške obljube, ki se nikdar spolnile ne bodejo, ker zgodovina kaže, da German še nikdar ničesar ni dal Slovanu, a obljubil je že mnogo, kadar se je nahajal v stiskah.

Bulgari so Judeži Iškarijoti med Slovani. Isti kri kot ruska, kot srbska se preteka po njih žilah, iste matere so jih sodobno rodile kot ruske, a danes so Bulgari pijunili na te slovanske matere in pradede, in za nekaj zlatov so poljubili peto onih, ki so njih dedni sovražniki.....

Izdajalec še nikdar ni prejel svojega plačila. Judež Iskarijot se je obesil, ker se je kesal svojega sramotnega čina, ko je izdal svojega gospodarja, ki ga je redil in podučeval. Efijalt, ki je izdal Grke Perzijancem, je bil ubit od istih Perzijancev, katerim je storil uslugo. Izdajalec je kuga povsod. Kadar se ga rabi, tedaj se ga trpi, kadar pa je spolnil svojo nalogo, tedaj se ga ubije. Tako se je zgodilo še vsakemu izdajalcu pri vseh narodih.

Bulgari so prodali svoje brate, začeli so vojno proti onim, ki so jih rešili narodne smrti pred 48. leti. Rusija dvignila svoj težki meč leta 1877. pobila Turke, stopila pred vrata Carigrada in zahtevala od Turkov, da podelijo Bulgarom politično svobodo. Turki so v strahu pred Rusijo osvobodili Bulgarijo. Rusija je imela tedaj silne žrtve, nad 300.000 junaških ruskih sinov je padlo na bojišču pred Turki, in teh 300.000 ruskih zrtev je osvobodilo bulgarski narod.

Danes, ko je imela Bulgarija malo priliko, da skaže svojo hvaležnost, danes ko je bilo treba pomoči isti Rusiji, katero je naskočil nemški volk od vseh strani, ad jo zadavi, danes je imela slovanska Bulgarija priliko, da pokaže, da je ona človeška, da zna ceniti ljubezen in dobroto brata. Toda Bulgarija je raje poteptala bratsko kri in se uklonila onemu tiranu, ki je deden in zaprisežen sovražnik Slovanov. Šakal in hijena poznata svoje brate i sestre, svoj rod poznajo in se ne koljejo med seboj, a bulgarski Slovan ne pozna rodne krvi, ne pozna rodnih bratov in sester, ampak je dvignil meč zoper lastnega brata, da ga ubije.

Moderni Kajni — to so Bulgari. Moderni Iškarijoti — to so Bulgari.

Žal, da jim moramo tako klicati Žal, rečemo, ker sam narod konečno je le zapeljan od hohenzollernskih pijavk, ki so se zajedle v meso in kri bulgarskega naroda. Nemški princ od milosti božje je nahujskal narod, ki je imel nesrečo, da je prišel pod nemško vlado nemškega princa, zoper lastne brate!

In kakor je dobil vsak izdajalec, kar jih pozna zgodovina, svoje vredno plačilo, tako ga bo dobila Bulgarija. Proti naravi je težko revolucijonirati. Kajn je bil zaznamovan za celo življenje kakor tudi ves njegov rod, z znakom izdajalstva, ker je ubil lastnega brata, in bratoubijalci so danes Bulgari v polnem pomenu besede.

Ali ste slišali danes, da bi šel Bavarec nad Prusa, Saksonec nad Virtemberžana? Vsi so Nemci, in ravno toliko v sorodu eden druzemu kot Srbi, Bulgari in Rusi Nemški narod drži skupaj, slovanski se kolje med seboj!

Kdo bi ne želel v teh časih, da se odpre zemlja in pogoltne neverne, izdajalske Bulgare?

Plačilo pride. Plačilo mora priti, ker izdajalec nikakor ne more triumfirati. Drugič tekom treh let so Bulgari dvignili orožje proti bratu. Prvič so prejeli plačilo. Drugič se bo zgodovina ponovila, kajti nastop Bulgarov v današnji vojni je zgodovinski zločin.

Le-ta je nastanjen v vladimirski guberniji v evropski Rusiji, kakor je sporočil svojemu očetu Francetu. — Jernej Skok se je oglasil po daljši dobi iz Taškenta v Aziji. — Viktor Kosmač, ki se sedaj nahaja v vojnem vjetništvu v Samari na Ruskem, je svojcem od "mrtvih vstal". Bilo ni od njega toliko časa nobenega glasu in poročila, da se je splošno mislilo, da ga že pokriva grob v nesrečni gališki deželi. Mati Viktorjeva, kakor tudi njegova sestra Ivana omožena Valjavec v Otočah na Gorenjskem, ste se zelo razveselili, ko sta prejeli preveselo Viktorjevo poročilo, da je še med živimi. — Anton Podboj piše svojcem v Strmici pri Postojni, da se nahaja kakor vojni vjetnik v mestu Celjanbisku. — France Gorše je sporočil svojcem v Sevnico, da se nahaja v vojnem vjetništvu v voroniški guberniji, in sicer v mestu Birjuču. — Jožef Bolčina piše: Ljuba žena in otroci! Zdrav sem in želim, da bi bili doma tudi vsi zdravi. — France Težak piše ter pošilja pozdrave iz Turkestana svoji ženi Mariji, ki biva v Planini št. 151 pri Rakeku. Piše, da je zdrav. — Andrej Eržen se je oglasil iz Škobeleva svoji ženi Ani, ki biva v Drazgošah pri Škofji Loki. — Florijan Tarman se je oglasil svoji materi Mariji, ki biva v Hrušici št. 12, pošta Jesenice na Gorenjskem in ji piše iz Tjumna. — Anton Šebenik piše iz Zadonska v voroneški guberniji v evropski Rusiji svojcem, ki bivajo v Ljubljani.

Pogodba Salena
s clevelandskimi prebivalci.

Volivcem v Clevelandu dajem sledečo obljubo, katero se zavežem spolniti kot župan po 1. januariju.

Prenehati zapravljivost.

Mesto ima $1.500.000 deficita, dolga $50.000.000 in v letu 1914 se je izdalo $16.000.000 za stroške. Dolžnost naša je, da je treba ustaviti to zapravljivost in uvesti zdrave metode za vlado. Moja uprava kot župan bo nepristranska, gledal bom samo na zmožnonost, odpravil zapravljanje in varčeval z denarjem davkoplačevalcev.

Varoval čater.

Ljudje so potrdili mestni čarter, da dobijo home rule in nepristransko vlado. Čarter se je krivično rabil, da zgradi političen stroj proti želji ljudstva. Čarter se mora spolnovati kot je.

Čista voda.

Življenja potreba za Cleveland je čista voda. Nesnaga se ne sme voditi v jezero. Narediti se mora poseben kanal, in onesnaženje vode mora prenehati.

Mestna elektrarna.

Mesta elektrarna je lastnina državljanov in ljudje imajo k njej vedno pristop, kar se jim pa sedaj ne dovoli. Jaz sem za to, da se mestna elektrarna razširi, da se preskrbi vsem prebivalcem poceni elektrika.

3 cetna vožnja in dobra služba.

Tekom zadnjega leta se je vožnja po cestni železnici zvišala za en cent pri transferju. To se je zgodilo, ker je kompanija kupovala dragoceno zemljišče, hiše in materijal. In poleg tega, da se je vožnja zvišala, je pa red pri karah neugoden za ljudi, posebno na Public square. Jaz sem za to, da se upelje enotna vožnja, da ne bo treba vedno presedati, da bo vožnja taka kot jo zahtevajo meščani.

Popravljanje tlaka.

Poskusil bom z vsemi silami, da zboljšam žalostno stanje naših cest in bom dobil pota, da se ceste vedno popravljajo. Zahteval bom, da se odpro razne ceste v očigled vedno večjega prometa z avtomobili.

Zapravljanje v Warrensville.

Vsak hišni posestnik v Clevelandu je primoran plačevati za podporo kriminalov in zločincev v Warrensville. Te ječe so naredili tam tako privlačne, da hodijo zločinci iz vseh krajev v Warrensville, kar mnogo velja občinstvo. Jaz bom temu naredil konec in vodil ta zavod tako kot se spodobi.

Popularnost parkov.

Jaz sem prvi v Clevelandu ustanovil igrališča, baseball igrališča, skating rings, in dr. Potrudil sem se tudi, da smo dobili baseball ob nedeljah popoldne, in potrudil se bom, da naredim parke še bolj popularne po zimi in po letu, posebno v korist otrokom.

Preganjanje društev.

Mestna uprava je preganjala trgovce in društva ter klube z raznovrstnimi regulacijami, tako da se je članom raznih društev ali klubov konečno jemala celo pravica zbirati se v svojih prostorih. Prostor, kjer se zbira društvo ali klub je njih dom, in tega se ne sme nadlegovati kakor tudi stanovanje privatnega državljana.

Cleveland prvi.

Prebivalstvo našega mesta obstoji iz dovolj dobrih in sposobnih moških in žensk raznih narodov, ki imajo vse prednosti za mestne službe. Izberimo torej najprvo domače ljudi za uradnike, ne da bi hodili v druga mesta po nje.

Gostilniške postave.

Želje raznobarvnega clevelandskega prebivalstva glede gostilen se morajo upoštevati. Vsaka volitev v Clevelandu je pokazala, da so ljudje za gostilne. Pripoznal bom te želje na postaven način.

Rokoborbe.

Nastavil bom mestno komisijo za rokoborbo, da se bo ta šport v klubih in drugod lepo gojil.

Pokojnina za policiste in ognjegasce.

Ljudje, ki posvetijo celo svoje življenje, da varujejo premoženje in lastnino ter življenje naših meščanov, zaslužijo, da dobe pokojnino na stara leta. Ustanoviti je treba stalen pokojninski fund za policaje in ognjegasce.

Nenravne hiše

S tem, da so odpravili zloglasne hiše v Clevelandu, niso odpravili nemoralnosti. Ženske so se raztresle po celem mestu. Sodeloval bom z najboljšimi avtoritetami, da se uredi ta zadeva po evropskem načinu.

Poslopja.

Zboljšala se bo zemljiška knjiga, da bo bolj priprosta, odgovarjajoča k pameti in razumu vsakogar. Nastavil bom hišnega nadzornika, ki bo prijazen in ki bo pomagal ljudem, mesto da bi jih sekiral. V Clevelandu je toliko inožemcev, da bo treba bolj važne mestne točke raztolmačiti tem ljudem tudi v njih jeziku.

Chas. P. Salen

ELEKTRIKA JE ŽIVLJENJE.

Vam povrne zdravje. Ohrani življenje.

Vsi moderni zdravniki so edini v tem, da elektrika, če se jo zna pravilno uporabiti po človeku, ki se razume na to, je danes največja zdravilna metoda za zdravljenje vseh kroničnih boleznij.

Elektrika je ohranila in povrnila zdravje mnogim trpečim bolnikom. Mnogo ljudij, ki so mislili, da se njih bolezen ne da ozdraveti, so dobili zopet zdravje in energijo, ko so se zdravili z električnimi toki.

V samem Clevelandu je na stotine ljudij, med njimi vaši prijatelji in sosedje, ki so se zdravili z elektriko pri nas, in so danes močni in zdravi. Njih imena, naslovi in zahvalna pisma so na razpolago v našem uradu, kjer jih vsakdo lahko prebere in se prepriča, kaj smo mi naredili za te bolnike.

ELEKTRIČNO ZDRAVLJENJE PRENOVI VAŠE CELO TELO.

Vaša lica postanejo rudeča, vi lahko dobro jeste, spite dobro in pridobite na teži, vaše bolečine vas kmalu zapustijo in uživate lahko popolno zdravje v kratkem času in za mal denar.

Bolniki katarja v nosu, grlu, pljučah, in ki mislijo, da jim nikdar kaj ne bo pomagalo, dobijo hitro ozdravljenje, ko se zdravijo z Ozonom, katerega vdihavajo. Če vdihavate Ozone gre vsak del zraka, ki prihaja skozi nos, grlo in pljuča naravnost v vaš sistem, in vsak del ima v sebi elektriko, ozone in zdravilen balzam, ki ubije bolestne bacilje, ozdravi in potolaži vzrujanost in v nekaj dneh pokaže zdravljenje čudovite uspehe.

DOBRO ZDRAVJE JE NAJVEČJA SREČA NA SVETU. ALI GA IMATE?

Ali imate dober apetit?.... Ali kaj zgubite na teži?....Ali dobro spite?...Ali je odvajanje odpadkov redno?...Ali vaša pljuča dobro delujejo?..Ali je vaša kri čista in živci normalni?....Ali ste popolnoma prosti kašlja, bolečin in drugih nadležnostij?....Ali je vaš celi sistem v polnem delavnem redu?

Če niste popolnoma močni in dobri, pridite k nam in govorite z nami. Mi vas bodemo popolnoma preiskali in rabili pri tem vse moderne pripomočke, kakor X žarke, mikroskope in kemično analizo, vam povemo naravnost, kaj je vaša bolezen in koliko časa bo vzelo, da jo ozdravimo z elektriko, da dobite popolno zdravje in moč.

Uradne ure od 9. zjutraj do 4. popoldne. Zvečer od 7-8. Ob nedeljah od 10. zjutraj do 12. opoldne.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN
308 Permanent Bldg.
746 Euclid ave.

POZOR: One ljudi, ki ne morejo plačati za preiskavo svoje bolezni, bodemo zastonj preiskali, ne da bi jim kaj računali, in sicer vsak torek od 9—12 ure. Prinesite ta oglas s seboj, in če ste revni, vas preiščemo zastonj.

A. M. KOLAR,
Slovenska gostilna.
3222 LAKESIDE AVE.
Se priporoča Slovencem v obilen obisk. Točna postrežba. Vedno sveže pijače.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Inkorporirana v državi Ohio leta 1914.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: PRIMOŽ KOGOJ, 3904 St. Clair Avenue.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1052 East 62nd Street.
Blagajnik: JERNEJ KNAUS, 6129 St. Clair Avenue.
Zdravnik: JAMES M. BELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.

ODBORNIKI: F. M. Jakšič, 1203 Norwood Rd. Josip Russ, 6712 Bonna ave. Fr. Zorič, 5909 Prosser av. Frank Černe, 6033 St. Clair Ave. Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave. Ignac Smuk, 1098 East 66 St. Anton Oštir, 1158 E. 61 St.

Zvezino glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice naj se pošiljajo na glavnega tajnika

Pisarna glavnega urada se nahaja na 1052 E. 62nd Street, prvo nadstropje, zadaj. Cuy. telefon: Princeton 1276 R.

Dolžnost malih.

(*Dopis iz Londona.*)

".....Vi vsi ste lahko koristni narodni stvari. Ni treba biti človeku odvetnik, ali politikar po poklicu, da stavi svoje moči v narodno službo. Borba, katero smo začeli za osvobodenje naše domovine, bo dobljena s stotinami manjših bitk, s stotinami večjih bojev. In kakor na vojnem polju ima vsak vojak svojo nalogo, in zavisi uspeh bitke ravno od tega, kako posamezni vojaki spolnejo dano povelje, tako je tudi pri velikem političnem delu za osvobodenje naše domovine. Vsak član naroda ima gotove dolžnosti, in uspeh bodemo imeli samo tedaj, če bo vsak na svojem mestu....."

Tako sem govoril včeraj na nekem prijateljskem sestanku tukajšnje jugoslovanske kolonije. Sami skromni delavci, brivci, krojači, drvarji, dva Slovenca, klobasarji, neki Hrvat, ki dela v tovarni za orožje, neki Bosanec, ki je hotelski vratar, pa je bilo tudi nekaj gospodarjev, ki imajo svoje delavce.

Na prvi pogled bi rekel: Pa kako naj ti ljudje pomagajo domovini v tej velikanski borbi? Denarja nimajo dovolj niti za sebe, in razni interesi jim ne kažejo, da gredo na bojno polje. To niso učeni in bogati ljudje.

.....Pa vendar — sem jim govoril — vsak izmed vas ima svojo častno dolžnost, in če bodete spretni in vztrajni, če vas bo vodila domovinska ljubezen, bodete svojemu narodu skazali lepe usluge, vsak izmed vas zna angleško: vsak izmed vas ima med Angleži prijateljev in znancev. Tu je polje vašega dela! Vi morate izbrati vsako priliko, da navrnete govor o svojem narodu in o svojih težnjah. Javno mišljenje pri naprednih narodih, posebno pa pri Angležih, igra veliko ulogo. Zgodilo se je že, da je zašla visoka diplomacija na kriva pota glede reševanja balkanskega problema. Diplomatje ne vedo teženj ali pa nimajo srca, da bi se bolj zanimali. In tako je tudi Italija pričela kazati zobe in stegati grabežljive roke po naših zemljah. Toda s tem naša usoda še ni zapečatena. Glejte, trebijo, mešajo in delijo nas že stoletja, pa nas niso zatrli.

Zakaj bi se sedaj odrekli nadi vsaki boljši bodočnosti, ko se poraja novo solnce naši svobodi? Ali se v resnici ne da popraviti greh, katerega sta naredila dva ali trije ljudje? Ali v resnici narodi, ki se danes slavno bore ne bodejo imeli ničesar povedati ob koncu vojne?

Dvignimo se torej pred sodbo celega naroda ali narodov, ki se borijo za svobodo malih narodov. In pri tem si dobro zapomnite tudi vi, ki mislite, da ne morete na noben način pomagati; vi vsi imate svoje častne naloge in poklice. Neštete so poti, po katerih pridejo velike mase do prepričanja, da je ena stvar taka, druga drugačna. Časopisje, knjige in javni shodi igrajo glavno ulogo, toda še so druga sredstva. Osebno občevanje, mali razgovori, ki ga imate z osebami pri delu, v tovarni, na cesti, v gostilni, doma, v trgovini, vse to je propaganda, vse to je delo za ustvarjenje javnega mnenja. Vas je na tisoče, in jutri se bodete nahajali na tisočerih mestih, sestali se bodete s tisočerimi ljudmi, govorite lahko z njimi o trpljenju in bridkosti, ki ga mora danes naša domovina trpeti, vi lahko poveste na stotino dobrih in poštenih razlogov, kaj nam teži srce, da smo potrebni svobode, da želimo boljšo bodočnost svoji domovini. Povejte drugim, kako neutrudljivo smo branili svoje narodne pravice napram Nemcem in Mažarom, in prepričali bodete marsikoga, da ste tudi vi narod, ki je potreben ravno takih pravic in politične svobode kot jo imajo drugi narodi.

Ali mislite, bratje, da s takimi malimi razgovori in nasveti ne delate za narod? Pred vsem vi spolnjujete delo naših diplomatov in časnikarjev, ki govorijo širši publiki iz knjig in časopisov. Nadalje si bodete pridobili osebnih prijateljev, ki bodejo cenili vaš narod in ga spoštovali, kajti rekli bodejo, če so tako goreči za svoj narod navadni delavci, ki po svetu služijo svoj teški kruh, kakšen je še le ta narod, kadar po bojnem polju gine in strada po ječah, za svoje sveto narodno prepričanje. In ko bodete dalj časa tako razlagali Angležem, bodejo oni bolje razumeli, kako krivično je bilo, da v Avstriji vladata dva naroda, mažarski in nemški, davke pa plačujejo tako številni narodi. In verujte mi, da kadar bo odbila dvanajsta ura, se bo prikazal uspeh teh vaših malih pogovorov. Tedaj bo govorilo prepričanje prijateljskih nam držav, ki ne bodejo dovolile, da se našemu narodu še naprej godi krivica.....

Moji poslušatelji so resno in zamišljeno poslušali. Ravno tako se mi je zdelo, kot da se poraja v njih nova narodna zavest in dolžnost. In ko sem skončal, so prišli k meni s prošnjami, da jim dam knjige časopise, da jim priredim še več predavanj, da jim tem bolj razložim narodne dolžnosti. Eden izmed njih, z žuljavo roko ginjenega srca, je naredil kratek nagovor, iz katerega je sijal ogenj plamteče narodne ljubezni: "Da, bratje, — reče, — bodimo ponosni, da tudi mi lahko svoje naredimo." In ginjeni so mu vsi pritrdili.

To sem hotel napisati za moje prekmorske brate. Tam vas je na milijone duš. Kako bi lepo bilo, če bi bili vsi složni in zavedni, ponosni, ker se smete kititi s hrvatskim ali slovenskim ali srbskim imenom, če bi složno nastopili pred drugimi narodi, kakor narod, ki ve in hoče svojo svobodo. In verujte mi bratje: Prešla bi Italijane želja, da bi sploh kdaj stegali svoje roke po vaši zemlji, ko bi vedeli Italijani, da ste vi otroci svobode. Tako pa prodajajo našo bodočnost kakor medvedovo kožo, ker mislijo: Kaj hočejo Slovenci in Hrvati! Suženjsko so služili Švabom in Mažarom, in suženjsko bodejo služili tudi Italijanom.

Ne, bratje, ne dajte, da se tako govori od vas!

Dr. Josip Jedlowski.

PRIPOROČILO.

Slavnemu občinstvu si usojam naznaniti, da bom prodajal obleke ali suknje na tedenska odplačila, in sicer po $1.00 na teden. Pridite rojaki v Collinwood, fantje in možje, da bodete srečni. Vsak kdor zadene številko, dobi za nagrado lepo darilo.

S spoštovanjem
JOS. GORNIK,
672 E. 152nd St. Collinwood.
(86)

ISČE se ženska, ki bi pomagala nekoliko pri gospodinjstvu. 1239 E. 60th St.

ENA soba se odda v najem dobrim fantom. 1415 E. 53rd St. (84)

DVA fanta se sprejmeta na prizno stanovanje. John Grum, 6404 Orton Ct.

DVA fanta se sprejmeta na hrano in stanovanje. 5909 Prosser ave. (84)

VABILO.

Uljudno so vabljeni vsi Slovenci v soboto zvečer, 16. okt. v gostilno pri "TOMOVKI" na E. 55. cesti. Za prigrizek bo izvrsten guljaš popolnoma zastonj. Vsa dobra zabava bo skupaj. Igrala bo domača godba pod vodstvom g. L. Spehka. Pridite vsi, ki ljubite dobro zabavo, izvrsten prigrizek in kozarec sveže pijače.

Soba se odda v najem za 1 ali 2 fanta. Poseben vhod. 6019 Bonna ave.

Soba se odda v najem za dva fanta, samo za spat. 1427 E. 61st St.

STATUS quo.

Glavni namen vsakega zdravnika, ki zdravi bolezen je, da skuša spraviti truplo v isti položaj, kot je bilo pred boleznijo. Prvič se mora vsa nečistoba odstraniti iz želodca, vse kar gnjije in razpada in zastruplja kri. Poskusiti bi morali Trinerjevo ameriško grenko vino. Naredilo bo več za vas kot samo sčistilo truplo: učvrstilo bo vaše prebavljalne organe in ne bo dovolilo, da postanete zaprti ali zgute moč in energijo. To sčiščenje in ojačenje telesa vam bo prineslo zdravje in zadovoljnost. Po lekarnah. Cena $1.00. Jos. Triner, izdelovalec, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

* * *

Otrpelost mišic se kmalu odpravi, če se poslužite Trinerjevega linimenta. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60 centov.

V NAJEM se odda hiša, 4 sobe in kuhinja, elektrika, Nottingham, stop 125 blizu kare. Vprašajte pri A. Kaušek, 6202 St. Clair ave. (85)

OPREMLJENA soba se odda za 1. fanta. 1185 E. 61st St. (85)

OPREMLJENA soba s kopališčem in posebnim vhodom se da v najem. 1411 E. 55th St. (84)

STALNO DELO

dobi Slovenka, ki je izurjena in ima veselje do likanja ženskih oblek. Dobra plača in najlepši pogoji. Poizvejte pri J. Smuk, 1098 E. 66th St. ali pa direktno pri Doan Dry Cleaning Co. 12309 Superior ave. (84)

RAD BI ZVEDEL

za naslov Terezije Prelogar, ki stanuje nekje na St. Clair ave. v Clevelandu. Cenjene rojake prosim, da mi naznanijo njen naslov ali naj se pa sama zglasi. (85)

K. A.
R. F. D. No. 54. Alto, Mich.

ZAHVALA.

Kot varuh otrok pokojne Rozalije Vidmar izrekam prisrčno zahvalo ženskemu podpornemu društvu "Danica", št. 11. kakor tudi Slovenski Dobrodelni Zvezi za točno in pošteno izplačilo usmrtnine. Katera žena ali dekle še ni pri društvu, naj pristopi k društvu "Danica". Še enkrat najlepša zahvala!

Josip Jarc, postavni varuh.

VABILO.

Na koncert spojen z banketom, katerega priredi Slov. Narodno Pevsko in podporno društvo Edinost v J. Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair ave. na nedeljo, 7. nov. 1915. Začetek točno ob 8. uri. Vstopnice veljajo za eno osebo $1.00, za par $1.50. Vstopnice se prodajajo pri Jos. Kalanu, 6101 St. Clair ave. Rudolf Perdan, Primož Kogoj, 3904 St. Clair ave. Jos. Kozely, 4734 Hamilton ave. Anton Zaviršek, 3332 St. Clair ave. in pri članih in članicah društva. Pri koncertu in banketu svira izvrstna godba. Za obilen poset se priporoča —

Odbor dr. Edinost.

DEKLE za splošna hišna dela dobi stalno delo. 1226 E. 55th St. (83)

POZOR!

Spodaj podpisana naznanjam cenjenim rojakom, da sem otvorila prve vrste kavarno v sredini slovenske naselbine v Collinwoodu, kjer bodem cenjenim gostom vedno lahko postregla z okusno kavo, mrzlim prigrizkom, cigaretami, cigaram, z razne vrste tobakom in mehkimi pijačami. V prostorih se dobi vedno prijazna družba. Za vsak vaš obisk bom gotovo hvaležna in vam jamčim vselej najboljšo postrežbo. Priporočam se, s spoštovanjem

MARY ROTAR.
15703 Waterloo Rd. Stop 117
(84)

POZOR!

Naprodaj so prav poceni dobri vinski sodi, držeč od 100 galon naprej. Po jako pripravni ceni. Fr. Kenik, 6301 St. Clair ave. (85)

SOBA za 1 ali 2 fanta se da v najem, s hrano ali brez. Prijetno stanovanje. 1157 Norwood Rd.

KAJ KORISTI LJUDEM DENAR, ČE NE MOREJO NIČESAR KUPITI.

Pošljite vašim milim v staro domovino kako zimsko obleko, da ne bodejo zmrzovali. Pošljite jim štrikane žekete(svedre). Fini, čisto volneni žeketi niso teški, toda so jako topli, torej tudi poštnina ne velja mnogo. Enajst funtov lahko pošljete po pošti, in stane poštnina samo enajst centov funt.

V zalogi imam okoli 1000 čisto volnenih ženskih, moških in otročjih svedrov, katere bodete dobili pri meni po veliko nižji ceni kakor kje drugje. Torej ne odlašajte dolgo, pošljite jim sedaj, ker je zima že skoro pred vratmi. Spomnite se vaših milih sedaj, ki trpijo radi te nesrečne vojske. Veliko pomanjkanje je doma, vsega posebno pa zimske obleke. Popolnoma sem prepričan, da vam bodejo hvaležni bolj kakor za denar. Karkoli kupite pri meni za staro domovino, vam pošljem pošteno in zanesljivo po pošti, kamor želite, ne da bi imeli kakšne sitnosti.

Za obilen obisk in podpiranje moje trgovine se vam najtopleje priporočam, in vam bom tudi vedno hvaležen.

BENO B. LEUSTIG,
6424 St. Clair ave. Cleveland, O.

Kakor vam je znano imam v zalogi najlepšo izbero sledečega blaga: Ženske in otročje suknje, obleke z žeketom, princes obleke, kiklje, ženske in otročje klobuke, vso žensko in otročjo spodnjo obleko, nogavice, rokavice, itd. Moje blago je garantirano čisto sveže, trpežno in cene vedno nižje kot drugje. (94)

HIŠE NAPRODAJ.

6 sob, 2 druž. Bonna ave. Cena $2900.

5 sob, kopališče, lep lot, blizu Addison. Cena $2900.

7 sob, 2 druž. kopališče, E. 72. Pl. Cena $3600. Takoj $700, drugo na prav lake obroke.

8 sob, 2 druž. kopališče, hiša stara 7 let, škriljeva streha, E. 76th St. Cena $3300. Takoj $700, drugo po $50 vsake tri mesece in obresti 6 odsto.

6 sob za 2 druž.; hiša v dobrem stanju, E. 76th St. Cena $2800. Takoj $700, drugo po $15 na mesec.

7 sob, 2. druž. v dobrem stanju na E. 76th St. Cena $3400, takoj $800, drugo po $70 vsakih 6 mesecev in obresti po 6 odsto

JOHN ZULICH,
1165 Norwood Rd.
Tel Princeton 1298 R. (84)

Išče se slovensko dekle, da pomaga v kuhinji, pri družini in včasih tudi v gostilni. Plača po dogovoru. Vožnje stroške plačam sam. Anton Mervar, 710 No. Holmes ave. Indianapolis, Ind. (83)

DVE sobi se oddajo v najem, s hrano ali brez. 1238 E. 58th St. (83)

Soba se odda v najem za 1 ali 2 fanta, brez hrane. 1141 E. 60. St. (83)

Pozor, mesarji!

Naprodaj je nov, lepo izdelan in soliden mesarski voz. A. Novak, 4636 St. Clair ave. (84)

SLOVENEC, ki zna nekoliko angleško, dobi stalno in dobro službo za prodajo grocerije po privatnih hišah, po "wholesale" cenah. Vpraša se v uredništvu. (85)

SOBA se odda v najem, opremljena za dva fanta, jako čedna. 1166 E. 61st. Street. (83)

IŠČE se dekla za hišna opravila. Stalno delo in dobra plača. Blaž Boldin, 5301 St. Clair ave. (83)

Dve sobi se oddajo v najem za fante, opremljene, brez hrane, kopališče. 6614 Schafer ave. (83)

SPREJMEJO se fantje na stanovanje in hrano. 6710 St. Clair ave (84)

LEPA hiša naprodaj, skoro novo, 8 sob, plin, elektrika, kopališče. Proda se radi bolezni jako poceni. 382 E. 165th St. Collinwood. (83)

NAZNANILO.

Slovenskim rodbinam v Clevelandu in okolici naznanjam, da kadar nameravate kupovati pri May Co., da vedno vprašate za slovensko tolmačinjo, ki se nahaja v "Foreign Department" in Vam je vedno narazpolago.

Zahvaljujem se vnaprej za Vašo naklonjenost

(104)

TEREZIJA JUSTIN,
slovenska tolmačinja.

POZOR!

Jaz ne bom odgovoren za noben dolg, ki ga naredi moja žena Ana Mlatković od dne 18. avgusta, 1915 ali ki ga je že naredila od tega dne. Michael Mlatković, (84)

Slovencem v naznanje.

Slavnemu občinstvu si usojam naznaniti, da sem sedaj zopet založil svojo trgovino z vsem potrebnim blagom za zimo. Pri meni dobite blago za novorojenčka kakor tudi za največje osebe. Imam čevlje vse mere, za moške, ženske in otroke, moške in deške kape in za male otroke. Blago na jarde in moško spodnjo obleko, nogavice rokavice, piahte, blankete, kovtre, rjuhe, blazine, bela pregrinjala za pokritje postelj, namizno platno.

Velika izbera jesenskih in zimskih jopičev (sweaters) za moške, ženske in otroke. Lepa izbera moških in deških sukenj, volnene in iz kavčuka, (rain coats). Lepe moške in deške obleke po nizkih cenah.

Sedaj ko se bliža birma dobite pri meni vse potrebno za vaše birmance, za deklice in dečke. Obleke za dečke modre, sive in rjave itd. Vsak deček in deklica, ki bo pri nas svoje potrebščine kupil, dobi lepo vrtnico zastonj. Vsak oče in mati naj to upošteva in naj pride en teden prej pogledati naše blago. Ako ne bi vsega doma imeli, da še lahko kupimo, da bodete vsi zadovoljni. Vsakega poštenega človeka veže sveta dolžnost, da podpira domačega človeka, zato bodem tudi jaz poveod podpiral, in kjer bom mogel, vam bom pomagal, ker vsakemu človeku se kaj pripeti da potrebuje pomoči, in k prijatelju se človek lahko zateče. Torej rojaki in rojakinje pridite vsi brez izjeme. Se priporočam vaš prijatelj in pošten kupec 10 let.

JOSIP GORNIK
(prej Gornik & Temistokle.)
670-672 East 152nd St.

P.S. Možje in fantje, zapomnite si, da je sedaj moja krojačnica neprekosljiva med Slovenci v Clevelandu in okolici ali mogoče v celi Ameriki med Slovenci. Skušnjo imam od 12. leta, ko delam ta obrt, to je ravno 28 let. Pridite k meni in prepričajte se. Blago in delo garantirano. Tudi ako se vas zbere 75 mož in fantov lahko naredimo klub ali po $1.00 na tedenska odplačila. Pri nas popravljamo vse stare obleke za može, žene, fante in dekleta. Vsakdo potrebuje popravila pri svoji obleki ali suknji. Prinesite k nam, mi vam naredimo v vašo zadovoljnost.

Se priporočam vaš rojak Ribničan.

JOSIP GORNIK
670-672 East 152nd St.

(Opomba: to je ravno tam, kjer kamne sekajo in nasproti, kjer bo imela Zadruga svoje prostore.

(Fri-85)

Ali hočete svoj business?

Če hočete kupiti bordinghause, gledališče s premikajočimi slikami, grocerijo, slaščičarno, restavrant ali kako drugo trgovino, pridite k Frank I. Hogan, 408 Marshall Bldg. Cleveland, O. (Fri-85)

50 akrov frama

se zamenja. Na farmi je lepa hiša, 8 sob, veliki hlevi in druga poslopja, sadovnik, bogata črna zemlja, blizu fine ceste. Veliko živine, ves pridelek in poljsko orodje. Se zamenja za dobro hišo ali lot v Clevelandu. Cena $6000. S Vura, 8115 Holton ave. Frank Torok, 16021, Saranac Rd. Cleveland, O. (84)

Vabilo! Vabilo!

Dr. Slov. Sokolice najuljudneje vabi slavno občinstvo na lep plesni venček, ki se vrši 17. okt. v Jos. Birkovi dvorani. Kakor vsako leto, si je tudi letos omislilo posebne vrste zabavo, kakor n. pr. pride iz kamniških hribov znani rokovnjač Blaž Mozol, ki zna izvrstno na harmonike igrati. Jezična ljubljanska kuharica Marička bo vse lačne nasitila, vinski hrami so tudi že odprti s svojim sladkim moštom. Kdor se hoče še pred adventom pošteno naplepleti, naj pride 17. okt. v Birkovo dvorano. Vstopnice se dobijo pri Frances Lausche, Jos. Žele in pri članicah društva. Na veselo svidenje. Odbor (83)

POZOR!

Kdor hoče biti postrežen z najfinejšimi britvami, škarjami in vso brivsko in rezilno pripravo, naj pride k meni. Imam britve za najtrše brade, 5 let jamčene, in enkrat jih brezplačno nabrusim, in nihče drugi vam tega ne naredi. Ako ni prva dobra, zberete drugo, dokler ne dobite prave. Brusim britve, škarje in sploh vse rezilno orodje. Popravljam puške, samokrese in šivalne stroje. Prodajem vsakovrstne šivalne stroje po najnižjih cenah. Postrežba točna. Se priporočam. (83)

CHAS BAUZON,
5920 St. Clair ave. vogal E. 60. St

POZOR, SLOVENCI!

Namenil sem se ustanoviti tukaj v Clevelandu slovensko godbo. Zatorej rojaki, katerega veseli učenje v godbi, naj se oglasi pri spodaj podpisanem. L. Masle, 6310 Glass ave. ali pa pri Mr. Fr. Butala, 6410 St. Clair ave. (83)

NAZNANILO.

Spodaj podpisani naznanjam, da sem se preselil iz 1565 E. 38th St. na nov naslov in sicer na 3007 St. Clair ave. FRANK KUHAR. (84)

NAPRODAJ je dobra pisalna miza in en buffet. Jako poceni. Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. (84)

Pouk v angleščini in lepopisju potom dopisovanja. V Clevelandu tudi s privatnim učiteljem. Denar, ki se žrtvuje za samo izobrazbo, je najbolje naložen, in ne vzame ga ne kriza ne vojna. Pišite za pojasnila na
ŠLOV. K. ŠOLA,
6119 St. Clair ave. (48)
CLEVELAND, OHIO.

Bell Rosedale 2377 W. Cuy. Central 6678 R. Plin in kisik. Uradne ure od 9—12, in od 1—5. Pondeljek, četrtek in soboto zvečer od 6—8.

Dr. F. L. KENNEDY,
zobozdravnik

Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. .. (23-46)

Moje prepričanje.

Človek, ki nezaupa nikomur kakor sam sebi, tak človek ve povedati od vsakega človeka, kako je ta ali oni nepošten. Zakaj? Zato ker taki ljudje sodija druge sami po sebi .Zatorej kadar nameravate kupiti hišo, naletite na takega človeka, da vam pripoveduje kako je eden ali drugi prodajalec krivičen, in če sebe zraven nič ne omeni, vprašajte ga in zapomnite si, kaj bo rekel o meni, in potem pripeljite ga v moj urad ali stanovanje, da obračunamo z njim vpričo vas.

JOSIP ZAJEC,
1378 E. 49th St. Cleveland, O.
Central 6496 R. (90)

POZOR!

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem začel oddajati številke po $1.00 tedensko za gramofone, ure, diamante, prstane, verižice zapestnice in drugo zlatnino.

Posebno naznanjam tistim, ki so me vprašali pred par meseci, da se sedaj zglasijo, ker imam še nekaj številk oddati za prvo igranje Elgin kluba. Vsak odjemalec bo pošteno postrežen z dobrim blagom na številke po isti ceni, kakor če kupi takoj za gotov denar.

Torej ne zamudite te prilike, ker dobite lahko lep importirani govorilni stroj ali gramofon, ki vas bo v zimskih večerih doma kratkočasil z lepimi slovenskimi pesmi, ali pa dobite krasno žepno uro, vredno $26, samo za $1.00. Kdor pa zadnji zadene številko dobi še posebno nagrado v blagu za $26.00 Plačuje se po $1.00 tedensko do $26 ter dobi vsak za $26 vrednosti v blagu, zadnji pa $52.00. Poskusite tedenska odplačila in vam ne bo žal. Vsako blago je jamčeno.

Priporočam se cenjenemu občinstvu za obilen poset moje trgovine.

FRANK ČERNE,
slovenski urar in zlatar.
6033St. Clair ave. vogal E. 61. ceste.
Velika zaloga Columbia gramofonov in plošč. (85)

VELIKA PONUDBA

Spredaj del Nebo škatljice vredne je. v gotovini
Celi kupon vredne 1 cento v gotovini

Jakšen trenljaj bitev. — ZATONJ se 60 kupon ali ovratnik dele škatljice. (Za kako razno.) Številki deseti vrednosti predmeti.

Celi kuponi in spredaji deli škatljic imajo isto vrednost. Se jih lahko izmenja za gotovino ali vredne predmete. (Ta pogodba ugasne 31. decembra 1915.)

P Lorillard Co., Inc., New York Est. 1760

HAROLD E. EMERICH,
Zavarovalnina posestva, bondi, Javni Notar.

Urad 808 E. 152nd St. Uradne ure od 8. zjutraj do pol šestih popoldne. od pol osmih zvečer do 9. ure. Tel. Wood 85 L. Bell: Eddy 1086. Stanovanje: 16205 St. Clair ave. Tel. Wood 58, Bell: Eddy 3678 J.

FINO VINO

vedno dobite pri Jos. Koželu. Belo, niagara in concord vino. Posebno ženskam je moje vino znano. Po stari navadi Jos. Kozely, 4734 Hamilton ave.

John Jacob Aster

multimilijonar, je zapustil posel Trust kompaniji.

Dediči mnogih državljanov v Clevelandu lahko pričajo, kako vzorne je Cleveland Trust Co. upravljala njih premoženje.

Naredite testament in odločite, da bo ta kampanija kot vaš eksekutor.

The Cleveland Trust Company
Capital & Surplus $6,000,000.

Ozdravela je v mesecu.

Mrs. Ana Janklč, Dubois, Nebr. nam je pred kratkim pisala: "Moja hvala za Severova zdravila, ki so mi pomagala tako hitro. Trpela sem več let bolečine, toda to zdravilo mi je čudoviao hitro pomagalo. Ozdravela sem v enem mesecu." Severovo zdravilo za obisti in jetra prepreči teško vodo težave pri oddaji vode, kislem želodcu ali bruhanju. Naprodaj pri vseh lekarnarjih. Dve meri: 50c in $1.00. Zahtevajte pravega Severovega. Če vaš lekarnar nima tega zdravila, naročite naravnost od W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

IŠČE se pošteno slovensko dekle za hišna dela. Jos. Kmett, 15607 Waterloo Rd. Collinwood. (83)

Samo dva profita, Vaš in naš,
NIČ POSREDOVALCEV.

Sezone
pomlad, poletje
jesen, zima

ne uplivajo na ceno naših oblek, ki so vredne $10 in več vsako sezono, toda njih cena se nikdar ne spremeni. Mi izdelujemo te obleke sami v naši tovarni že 25 let in jih prodajamo v naši lastni trgovini vedno po $10, kolikor so wholesale vredne.

Samo dva profita, Vaš in naš, nič posredovalcev. Trgovina odprta v soboto do 10. zvečer.

Pošiljamo po pošti.
Pišite za vzorce.

The RICHMAN BROS. Co.
PROSPECT COR. ONTARIO

Na katero stran hočemo?

Našemu narodu bo posijal še marsikak črn dan. Današnja vojna je največja, najhujša in morda najbolj nevarna skušnja za naš narod. V tej vojni se odločuje usoda Evrope, ali bo to zemlja miru in blagostanja, ali zemlja žalosti in solza. In kakor vsaka noč nosi na svojih krilih zoro, tako tudi ta vojna nosi na svojih gavranskih krilih dvojno. Ali večno noč ali zoro. In karkoli pride, potrebno je, da bo naš narod pripravljen, da svojo usodo dočaka z ono možatostjo, s katero se je odlikoval v teških in usodnih časih svoje zgodovine. Sreča se ravno tako teško prenaša kot nesreča. Ako bo zavezniška vojska zmagovita, se prikaže zora v vsej svoji lepoti, vedra in rožnata in polna prelestnih dišav svobode. Toda iz zlatih rok, iz katerih pride razkošno novo življenje, pridejo tudi nove brige, nove osnove, nove naloge. Treba jih bo prenašati na odprti dlani, milovati jih, ter nositi v srcu in v pameti trdno odločnost, da jih rešimo, kakor nosi oče v svojem srcu trdno voljo, da bo vzgojil svojega brhkega in poskočnega sina za moža. Ako pa usoda odloči, da ponovno zakorakamo v črno tmnino noči, v stokrat hujšo nego je bila kdaj, ne smemo skloniti glave, ne smemo reči: Dopolnjeno je. Kajti ni in ne more biti dopolnjeno za en narod, ki sam hoče, da živi svobodno. Narod, ki je imel kraljeviča Marka, ki je imel Miloš Obiliča, Petra Svačiča, Jelačiča, Gubca, Kvaternika in Štrosmajerja, tak narod ne pogine hitro. Za njega je vsaka nova borba nadaljevanje stare, cilj pa ostane vedno isti: Dati sinku, unuku in praunuku meč maščevanja, da z njim seka tako dolgo, dokler si ne izseka — svobode.

In nekega dne bo ta svoboda prišla. Ne preko gavranov in kukavic, nego preko junakov in poštenjakov. Kdor se je sklonil, ta je padel. Kdor dviga glavo, ta napreduje. V časih, kakor so današnji, sme samo oni glavo kloniti, ki ne more ničesar zgubiti. In pri nas se gre za to: Ali zgubimo vse, ali vse dobimo. Dobiti, to je naše geslo, naša vztrajnost, naša borba. Sedaj ali pozneje, toda na vsak način moramo dobiti.

Sedaj nastane vprašanje, kako more narod dobiti? Ali je dovolj, da sede za peč, da prekriža roke in čaka, kaj mu bo usoda prinesla, ali naj bo buden neprestano, da pazi na vsak tuji načrt, ki mu ukroji bodočnost? Naše zemlje neče pogoltniti samo Avstro-Mažarija, ampak preži na nje še en zagrizen sovražnik Slovanov — in to je Italijan.

Ob času teške zavezniške situacije na bojiščih, se je laški dedni sovražnik Slovanstva z lopovstvom zavlekel med zavezniške vrste, z obetanjem, da bo rešil zaveznike, in da bo v treh tednih podrl Avstrijo in odločil vojno v korist zaveznikom, samo če se mu plača ona cena, katero on želi. Ne radi humanitete, ne radi narodnega principa ali zjedinjenja s svojimi brati v Trentinu, ampak iz gole poželjivosti je šla Italija na vojno. Prepirala se je z Avstrijo in z zavezniki in vrgla se je na stran onih, ki so več ponudili. Glavni del laške pogoltnosti se pa imenuje: Dalmacija, Istra, Goriška in del Kranjske.

Zavezniki so bili tedaj v težavnem položaju in vzeli so v svojo sredino zaveznika, ki se v moralnem, političnem in državnem oziru prav nič ne razlikuje od Avstrije. Laška država je s svojimi imperialističnimi principi skrajno nasprotstvo proti onim idealom, kateri so dovedli trojni sporazum do vojne za osvobodenje malih narodov.

In mislili so: Sila Boga moli, in če Italija v resnici razruši Avstrijo, pa se bo pri mirovni konferenci lahko modificiralo nesramno laško poželjenje. Kako pa je Italija spolnila svoje dolžnosti in obveznosti napram zaveznikom, lahko vidimo iz tega, kaj se dogaja. Po štirih mesecih, odkar je napovedala vojno, se nahaja tam, kjer je bila v začetku. Uradna poročila laškega generalnega štaba so v posmeh celemu svetu, in zavezniki, ki so toliko pričakovali od Italijanov, so pričeli uvidevati, da je bila vsa ta laška igra navaden bluff, dobro preračunan, v katerem se je šlo za to, da se brez žrtev dobi najlepše in najbolj dragocene slovenske zemlje.

Na Angleškem so že začele izhajati knjige, pisane od najbolj uglednih in najbolj izkušenih politikarjev in državnikov, v katerih knjigah se razkriva vsa mizerija laške armade, in v katerih se odkrito odreka Italijanom vsaka pravica do slovenske zemlje. Danes je več kot jasno, da Italija ne vodi vojne z Avstrijo, s katero je naskrivej še vedno v ugodnih odnošajih, čemur je dokaz da Italija ni napovedala vojne Nemčiji, in da Italija pripušča hrano in materijal za nemško armado skozi svojo mejo — jasna pa nam je vsem, da vodi Italija vojno proti Srbom in Jugoslaviji.

Velika, močna in svobodna Jugoslavija, kakoršnja bi se imela ustanoviti po prvotnih načrtih zaveznikov, je trn v peti Italije, ki nikdar ni spoštovala nacijonalnih principov, in ki je pogazila spomin svoje lastne osvoboditve, spomin Dante-a, Mazzini-a in Cavourja. Italija ni šla v vojno kot osvoboditeljica, pač pa z istimi načrti, s katerimi je šel kajzer Viljem; da pogazi in potolče one, ki vodijo vojno za osvobodenje. In ravno radi tega, ker je vojna Italije tako nemoralna, je Italija bolj sovražen nasprotnik in nevaren našim narodnim težnjam in naši svobodi, kakor sama Avstrija. In čeravno ste Italija in Avstrija rojene sestre glede sovraštva napram Jugoslaviji, je Avstrija manj nevarna, kajti sedanja vojska bo Avstrijo na vsak način popolnoma zrušila. Italija pa se bo držala zav. in zahtevala s svojo prirojeno nesramnostjo plačo za uslugo, katere pa nikdar ni naredila. Zavezniki ne bodejo mogli Italiji kar nakratko odreči vsega, ampak bodejo prepustili Jugoslovanom samim, naj sami odločujejo o svoji usodi. In glejte, tu se nahaja ona velika in teška naloga, ki ima v sebi vprašanje: "Na katero stran hočemo?"

Novo deljenje jugoslovanske zemlje v male, krhke državice, bi značilo novo smrt našemu narodu. Nobena izmed teh malih državic ne bi bila sposobna da živi sama od sebe, da se razvija in ustavlja tujemu navalu.

Grabežljive sosednje države, ki bi hlepele po teh novih malih državicah, bi začetka kar tekmovale za prijateljstvo. Polagoma pa bi tem državicam urinile svojo voljo, osvojile bi jih gospodarsko, in konečno bi vsaka izmed njih zopet postala laška, mažarska ali nemška provincija.

Kratke sanje navidezne svobode bi se spremenile zopet v suženjstvo, in usoda našega naroda bi bila zavedno zapečatena. Zato pa, vsakdo, ki skuša naš narod cepiti in ga odločiti od Hrvatov in Srbov, pa naj si bo bogataš, meščan, farmar ali delavec, bi naredil zločin na najbolj dragocenem našem narodnem posestvu, kar ga more imeti narod: Zločin na narodni svobodi in neodvisnosti.

Mogoče bodemo dobili med seboj takih krvnikov, toda nebo naj nam pomaga, da jih bo malo. Za našo svobodo se ne bo nikdar več pojavil tako ugoden čas, kakor konec te najstrašnejše svetovne vojne. V tem času mora biti narod ene volje, ene odločnosti, ene misli: Biti svojo v svojem, velik in močan v združenju.

S. T.

Nalezljive bolezni. Uradno se razglaša: Od 8. do 14. avgusta se je v 30 okrajih Galicije primerilo 837 slučajev osepnic pri civilnih osebah. V drugih deželah se je primerilo 15 slučajev.

Narodne slovenske meje.

Resnica je, da smo se mi Slovenci preselili v VI. stoletju iz Panonije vsled navala divjih Obrov ali Avarov. Prešli smo iz Panonije v kraje, kjer danes prebivamo. Naselili smo tam vse podonavske kraje do Jadrana, šli smo globoko na zapad in sever do Alp. Resnica je, da je bila tedaj slovenska meja reka Donava pri Welsu in ob reki Travni, do gore Dachstein, Glocknerja, Dreicherrenspitze in prav na Tirolskem do Inihena in adlje južno do mesta Vidma (Udine). v Italiji. Ves ta kompleks slovenskih pokrajin je obsegal današnjo južno polovico Nižje Avstrije, celo Štajersko, del zapadne Ogrske, Koroško, Kranjsko, Goriško z Gradiško, Linc, vzhodni del Tirolske, Pustersko dolino, Solnograški Lungao in jugovzhodni del Gorenje Avstrije (kakih 160.000 kvadratnih kilometrov.) Zemljepisno se je imenoval ta kraj "Sclavonia" zgodovinsko ime je pa "Windorum marcha." Da smo mi Slovenci živeli v vseh teh krajih, kakor smo zgorej napisali, nam priznavajo sami Nemci, dokazujejo nam to pa tudi razna imena rek in krajev, planin, jezer, hribov, ki so popolnoma slovenskega izvora, in katera imena so potem Nemci, ko so nas pregnali iz onih krajev, po svoje prekrojili. Od množine imen, katera so Nemci po svoje prekrojili, naj jih navedemo samo nekaj. Glavnem mestu Štajerske pravijo Nemci: Graz. To ime izvira iz popolnoma slovenskega imena "gradec", in tako imenujemo mi Slovenci se danes to mesto. Dalje n. pr. Leoben-Ljubno, Laibnitz-Lipnica; Feistritz-Bistrica; Loitschah-Loče. Planino preko katere gre železnica iz Dunaja v Gradec nazivajo Nemci Semering. To ime je slovenskega izvora in prihaja od "Smrečnik" (prostor, kjer rastejo smreke.) Reko Dravo so Nemci spremenili v "Drau," reko Savinjo v "San", Pusto Dolino v "Pusterthal", Osojsko jezero v "Ossiach", itd.

Danes Slovenci prebivajo komaj od Maribora do Jadrana, na površju, ki meri 30.000 kvadratnih kilometrov. Tekom tisoč let so nam Nemci torej odvzeli za 130.000 kvadratnih kilometrov zemlje. Poglejmo nekoliko v zgodovino, ki nam bo točno navedla vzroke, zakaj smo se omejili na današnje suženjske meje, katere bodem potem natančneje opisal.

Že v prvi dobi svojega zgodovinskega življenja smo imeli Slovenci nesrečo, da smo občutili kruto roko Obrov. Od suženjstva Obrov nas je osvobodil slovenski kralj Samo (623-658), pa že so se pojavili Bavarci ali Germani, ki so pričeli prodirati iz Bavarske, v kraje naših dedov. Od tedaj naprej smo bili mi Slovenci neprestani plen ropaželjnih in barbarskih Germanov, ki niso imeli še nobene kulture, dočim je bila pri nas Slovencih kultura že na precej visoki stopinji. Posledica tega je bila sistematična kolonizacija od strani Nemcev, ki se je zvršila še toliko hitreje, ker Slovenci medseboj niso bili v trdni zvezi. Razpršeni med večje in manjše duhovne in posvetne oblastnije, smo zgubili severni del naših pokrajin, obdržali smo se pa v južnem delu, posebno na meji pri Hrvatih. Tako so pričeli v početku 8. stoletja Alpski Slovenci, ki so živeli v prej omenjenih krajih, vsled pritiska od zapada in severa, seliti se od Donave. Na severu se je germanska kolonizacija najbolj skoncentrirala ob Donavi, pozneje ob Litavi in Muri, na Koroškem pa okoli Celovca in ob gorenji Dravi. Konečno pa na Ogrskem v okolici Blatnega jezera.

Da so Alpski Slovenci tako hitro propadli je treba iskati vzroka v tem, ker niso nikdar živeli v severnih alpskih krajih v velikem številu in kompaktno ampak raztreseno. Celo v Panoniji niso bili stari Slovenci močni, in zato ni nič čudnega, če dobimo v 12. in 13. stoletju poslednje ostanke Slovencev v panonskih krajih.

Ako nadalje proučevamo razvoj slovenskega naroda s stališča, da izvirajo iz bioloških aksioma diferencijacije in integralnosti, tedaj lahko pretolmačimo položaj Slovencev dvani dobi. Živeli smo več sto letij na plodovitih ravninah Donave kot mirni poljedelci in pastirji, in prav zato smo postali plen ropaželjnih in barbarskih germanskih čet, ki so došle iz severa in vzhoda v naše kraje. Ker smo bili na naših severnih mejah ob Donavi z germanskimi plemeni posebno v stiku, so prodrle germanske čete med naš narod, pretopile so se z nami v eno celoto in popolnoma sebi asimilirale. V najnovejši zgodovini, ki je bila do 18. stoletja samo diferencijacija in integracija posameznikov po slojih in razredih je nastopila razvrstba po narodih.

S tega zgodovinskega stališča smo mi Slovenci, kot ostanek starodavnega poljedeljskega in pastirskega naroda, zgubili naravnim in biološkim potom svoje stare meje med mogočnimi bojaželjnimi sosedi v onem času, ko še ni bilo narodnostnega vprašanja, ampak je odločevala samo premoč posameznikov. Toraj moramo vzeti Slovence in njih meje, če hočemo proučevati njih odporno silo za vzdržanje njih narodnosti, za prosvitljene od one dobe, ko je postala živa narodnostna ideja. Ako proučujemo Slovence od te dobe naprej, vidimo, da odtedaj, ko smo se začeli zavedati kot narod, nismo zgubili skoro ničesar na svoji zemlji, in da smo se na svoji zemlji razvili socijalno in gospodarsko tako brzo, da zaslužimo občudovanje.

Narodna meja Slovencev na severu, zapadu, vzhodu in jugu je skoro ista kot je bila pred sto leti. Diferencijacija nam sosednjih narodov je ustanovila stalne narodostne meje napram Hrvatski, Nemčiji in Italiji. Proti jugu na Goriškem in v Istri je slovenski narod nastopil celo ofenzivo, tako da slovenski element prodira v Istri in slovenizira celo tuje elemente. In ni bil dolgo proč trenutek, da ni zbruhnila evropska vojna, da bi se poslovenila popolnoma Gorica. In še več, v Italiji sami se nahaja čvrst slovenski element, in njegove zemljepisne meje so iste kot so bile v začetku 19. stoletja. Slovenska narodna meja na Koroškem in Štajerskem napram Nemcem je približno ista kot v 17. stoletju. Danes lahko rečemo, da živimo Slovenci tako na Koroškem kot na Štajerskem v kompaktni masi. Za slovenski element na Koroškem bi bila nevarna samo ta okolnost, ker je nemški element na Koroškem bolj svobodoumen kot slovenski, in da se posebno večajo nemške svobodomiselne šole.

Z intregracijo slovenske narodnosti, ki je danes popolno doyršena, smo obdržali mi Slovenci svoje meje tako proti Nemcem kot proti Italijanom. Priznati pa moramo, da so se vršile silne navale na slovenski narod tako od strani Nemcev kot od strani Italijanov. Ti navali so bili silni, naš boj za zdržanje narodnih mej je bil strašen, posebno proti severu, kjer so Nemci dobili moralno podporo od vlade, da bi nas sistematično zatrli. Nemci so nameravali zasesti naše lepe kraje, ki so v resnici eni najlepših južne Evrope, da zgrade most od Berolina do Trsta. Ta boj je bil usodepoln tudi za vse Jugoslovane. Kdor ni Slovenec, ali kdor ni vsaj deset let živel med nami, ta ne more vedeti, kako silne so bile te borbe. Ni bila to borba z 80 milijoni oholih Germanov za cele pokrajine, ampak to je bila borba za vsako ped slovenske zemlje, za vsakega posameznega slovenskega otroka. Da nismo nazadovali in da smo ohranili naše slovenske narodne meje, se imamo zahvaliti samemu sebi, svojemu delu in svoji energiji. Naše narodne organizacije, ki so se borile proti invaziji Germanov in Italijanov, so bile odlične. Na tem mestu hočemo omeniti le samo dvoje slovenskih organizacij, ki so največ pripomogle k temu, da slovenski narod ni izumrl, in da je ohranil svoje pravice. To je šolska družba sv. Cirila in Metoda in "Sokolska "organizacija."

S pomočje teh dveh in drugih gospodarskih in kulturnih organizacij, imamo mi Slovenci danes sledeče narodne meje: Na levi obali reke Mure, ne daleč od ogrsko-štajerske meje, se pričenja narodna meja med Slovenci in Mažari. Odtod se vleče meja proti severu od vasi Dolnje Odavlje preko reke Hodož do gore Št. Gothard do reke Rabe, kjer se prične stikati z Nemci, potem gre meja mimo potoka Kučenica, preide na Štajersko v slovensko vas Sl. Gorica, in gre preko radgonskega mostu, preko Mure. Pri selu Cmurek preide zopet Muro in gre malo nad Spilfildom, vleče se po Gomilski dolini do Križevega Vrha, potem proti jugo-zapadu med Lučami in Arvežem do koroško-štajerske meje. Na Koroškem doseže slovenska meja Dravo in teče pod reko Laboda mimo slovenskih krajev: Dob, sv. Martin, sv. Koloman; tu se dvigne na sever do Kneže in Deksa, zavzame sv. Gregor, Temanj. Varpoves in se približa Gosposvetskemu polju, da gre potem naprej do Smorovčice, Vremskega Dola in Poročice po celovškem hribovju do Kostanja nad Osojskim jezerom proti dolnji Zili. Potem pa preko nemških toplic nad Beljakom po slemenu planine Dobrač, onkraj nemške Velike vasi, onkraj Pontabla, tu se stika s Italijo med Roklandsko in Rezijansko dolino (v Italiji), potem pa gre preko gorovja do izvira reke Tera in do Terčete. Dalje pridejo slovenske občine Mirnik, Medana, Cerovo proti Podgori, prekorači Sočo, kjer se dotakne slovenskih sel Zdravščine in Doberdoba nad Tržičem, pri Devinu pa se spaja z morsko obalo. Tu gre ob morju, se meša v Trstu z drugimi narodi do reke Dragonje, gre po tej dolini, kjer se dotika Hrvatov, preko gozdov in vasij Topolovec in Obrov, Poljane in Novigrad do Jelšane, dokler ne pride na Kranjsko. Tu dobimo Kočevje in se vleče naprej do selo Bojane pri Vinici, Marijin dol, Preloka, Hrast kjer nadalje meji ob hrvatsko narodno mejo.

To je današnja meja slovenske zemlje, katera površina znaša do 30.000 kvadratnih kilometrov, kjer živijo Slovenci v kompaktni masi. Ta lepa zemlja slovenska bo v prihodnje lep del bodoče svobodne države — Jugoslavije.

Josip Jeras.

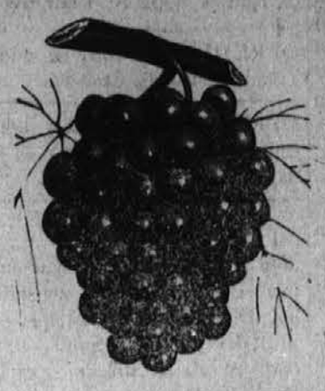

Mošt! Mošt!

Slovenskemu občinstvu in gostilničarjem naznanjam, da smo pričeli s prešanjem grozdja in doma imam na razpolago prve vrste

MOŠT

Naša vinska stiskalica je največja in najbolj moderna med Slovenci v Clevelandu. Velika hidravlična preša lahko stisne do 25 tonov grozdja na dan. Kdor je kupil grozdje, in hoče imeti vino, naj pripelje k meni in takoj bo narejeno brez vsake zamude.

Se priporočam rojakom za obila naročila

LOUIS KNAUS,

3916 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Nekaj česar še ni bilo.

V zahvalo slovenskemu občinstvu, ki nas je dosedaj tako vztrajno podpiralo v naši fotografski obrti, naznanjamo, da bodemo od sedaj naprej DAJALI ENO VELIKO SLIKO VELIKOST 16x24

pri večjem naročilu za ženitovanske slike

POPOLNOMA ZASTONJ

Tega dosedaj še ni dal in ne more dati noben fotograf v Clevelandu. Objednem bodemo znižali tudi cene fotografijam v zahvalo za vašo obilo podporo. Priporočam se Slovencem še naprej. Delati poročne slike v večjih skupinah je naša posebnost. Za vsako vaše naročilo vam ostanemo hvaležni

J. S. Jablonski,

FOTOGRAF

6122 ST. CLAIR AVENUE.

National Drug Store!
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

L. Skok,

4118 St. Clair Avenue.

Prvi in edini slovenski klepar in strešni krovec in barvar hiš.

Vsako delo garantirano. Nizke cene.

Ker so se poslednji čas poštne razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino.

Pošiljatve ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100K velja sedaj $16.00 s poštnino vred.

Brzojaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanje pa denarje poslati potom brzojava.

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

AMERIKANSKO SLOVENSKO DELAVSKO PODPORNO DRUŠTVO
SLOVENSKA LIGA
LIGA
SLOVENSKA LIGA
SLOVENSKA LIGA
SLOVENSKA

Dopisi.

CLEVELAND, O. Cenjeno uredništvo. V št. 79. sem bral, da namerava mestna uprava v Clevelandu v javnih šolah odpreti poučevanje slovenskega jezika. Ako se to uresniči, je to res lep napredek za našo slovensko mladino. Kakor Slovenec in rodoljub visoko cenim trud tega dela. Možje pa, ki so to izpeljali, zaslužijo res hvalo od naroda, da se zapišejo njih imena z zlatimi črkami v zgodovino slovenskega naroda v Ameriki.

Vam udani

Rev. Jos. Wolf.

CLEVELAND, O. V št. 79. vašega cenjenega lista sem čitala med drugimi novicami tudi poročilo, da se nudi prilika s tem, da bi se poučevala v javnih šolah tudi slovenščina. S tem vas obveščam, da imam jaz sedaj deklico, ki obiskuje neko farno šolo, zagotovim vas, da kakor hitro se bo pričelo s poukom slovenščine v javni šoli, pošljem mojo hčerko v javno šolo. Želeč, da se ta ideja uresničila, bilježim s spoštovanjem

Naročnica.

CLEVELAND, O. Cenjeno uredništvo. Med raznimi novicami vašega cenjenega lista sem čitala tudi poziv ali naznanilo, da se namerava v javni šoli podučevati slovenščino. Vrjemite mi, da je ta idejo meni v veliko veselje, kajti s tem čutim, da bodejo naši slovenski otroci ostali lojalni svoji materi — Sloveniji. Želeča, da se ta stvar uresniči, vas pozdravljam s spoštovanjem

A. T.

CLEVELAND, O. Jako sem bil vesel, ko sem čital v št. 79. vašega cenjenega lista naznanilo, da se mestna uprava bavi z načrtom, kako bi se moglo uvesti razne jezike, ki so številno zastopani v Clevelandu, v javne šole. Med njimi tudi naša mila slovenščina. Gotovo je vsak rojak vesel tega poročila, in kakor sprevidim, je odvisno le od nas starišev, če se to uresniči ali ne. Mi moramo priznati čast našemu listu, ki se vedno poteguje za slovenske pravice in za dobro ameriško državljanstvo. Upam, da se oglasijo še drugi slovenski stariši, da bodejo videli pri šolski upravi, da nas je veliko, ki želimo, da se našim otrokom odpre pot do pouka v slovenščini in slovenski zgodovini.

Math Jerman.

CLEVELAND, O. Cenjeni g. urednik. V št. 79. vašega cenjenega lista sem čital, da se nekako pripravlja pot, da bi se slovenščina kot neobvezen predmet poučevala v clevelandskih javnih šolah. Jaz sem vedel, da nas je dosti tukaj Slovencev, in da se skoro vsi zanimajo za državljanstvo, pa nisem vrjel, da bi se tudi slovenščini odprla pot do javnega priznanja. Ko sem pa bral vašo novico, sem bil toliko bolj vesel, kajti iz svoje skušnje vem pri mojih otrocih, da bi se v javni šoli naučili veliko več svojega materinskega jezika, kot pa tam, kjer se ga danes toliko učijo, da poznajo slovenske č, š, ž, ali pa toliko ne. Ne bom nič oporekal slovenski šoli sv. Vida, ker tudi tam ne morejo dosti učiti slovenščine, ker prva stvar v tej deželi je angleščina, velik uspeh pa bomo imeli, če se tudi v javni šoli naše naselbine odpre poduk za naš materin jezik. Saj je mnogo stotin slovenskih otrok, ki zahajajo v javne šole, in katera mati ali oče ne bi bila vesela, da sme pošiljati svojega otroka k slovenskemu pouku? Zato pa želim, da se to čimprej uresniči, in da se Slovenci zanimajo za to eno prvih večjih pridobitev v javnem življenju naše največje ameriško-slovenske naselbine.

S spoštovanjem

Josip Trebec.

CLEVELAND, O. Cenjeno uredništvo "Cl. Amerike". Z največjim zanimanjem sledim vselej vašemu listu, pa največje veselje mi je povzročila novica, da se delajo nekatere priprave, da bi se slovenščini odprla pot v javnih šolah. Kdo bo tega bolj vesel kot slovenski stariši, ki bi radi videli, da tudi njih otroci znajo dobro slovensko pisati in brati, in da se tudi našim otrokom v tujini pove kaj o preteklí zgodovini slovenskega naroda, ki je bila za nas tako tužna in žalostna. Da se našim otrokom vlije v mlado srce ljubezen do materinskega jezika, da bodejo zavedni kot pravi Slovenci, ki ljubijo svoj materini jezik, in da se ne bodejo sramovali govoriti ta jezik v javnosti. Čast in spoštovanje vsakemu jeziku, v prvi vrsti pa materinemu. Hvaležni smo lahko mestni upravi, če nam to izposluje.

Naročnik.

JOLIET, Ill. Cenjeno uredništvo. Dovolite, da naznanim rojakom v Jolietu in Rockdale, da bo slov. izobraževalno in podporno društvo "Triglav" po enoletnem počitku zopet nastopilo ter predstavilo igro "Naša kri." Društvo se pripravlja, da uprizori omenjeno igro koncem tega meseca. Zopet bodejo nastopili naši vrli igralci in igralke ter bodejo pokazali zgodovino izza časov, ko so Francozi vladali naši domovini. Upam, da bo cenjeno občinstvo iz Rockdale in Jolieta posetilo to predstavo in da bo zopet napolnjena dvorana, kakor pri vsaki predstavi, ki jo je priredilo društvo Triglav. Igralcem in igralkam pa kličem: delujte v slogi za slov. izobr. dr. Triglav in slovenskemu ljudstvu v zabavo in poduk ter jim želim mnogo uspeha. Kdaj in v kateri dvorani se bo igralo, sporočam prihodnjič.

Jos. Kuhar, predsednik.

COLLINWOOD, O. (Iz urada dr. Baron Vega.) Prosim priobčite te vrstice, za katere je društvo odgovorno. Pohvalim se lahko z nekaterimi opravljivci, katerim je trn v peti slov. pod. dr. Baron Vega. Kričijo okoli, da društvo ni za nič, da bo razpadlo in da se ne zmeni za cerkev in še dosti druzega, kar pa nikomur ni nič mar. V pojasnilo onim članom od dr. Kat. Borštnarjev, ki lažejo okoli, naj bo povedano, da dr. B. V. stoji dovolj trdno v finančnih razmerah in upanje imam, da boljše kot Kat. Boršt. Katoliški ljuje naj si zapomnijo, da obrekovanje katoliška cerkev strogo kaznuje. Kajti vera uči složnost, vi pa kot kat. sinovi pa sejete prepir in jezo med ljudstvom. Dr. B. V. ni in ne bo pošiljalo svojih članov okoli, da bi sramotili druga društva. Kar se pa tiče vere in cerkve pa nas ne bodo spreobrnili vsi Katoliški Borštnarji in vsi Turki ne, ki se tako zanimajo za nas. Povedano naj bo tem sejalcem prepira, da dr. B. V. ne bo nikdar propadlo dokler vlada tako lepa sloga in vztrajnost med društveniki. Mislim, da vas boli srce radi 15 novih članov, ki so bili sprejeti na zadnji seji, vi pa nikamor naprej nemorete. Vsem vam obrekovalcem in lažnikom svetujem, da greste k spovedi, kakor se katoličanom spodobi, potem se pa obnašajte po katoliško, da bodete vredni člani svojega boršt. društva ne samo na jeziku, ampak tudi v dejanju. Upam, da bodete upoštevali te vrstice, se držali svojih pravil in cerkve, mi pa svojih pravil in proste narave. Good bye. *Ignac Medved, preds. dr. B. V. 705 E. 160th St.*

CLEVELAND, O. Omeniti moram, da mi ni drago podajati se v javnost, toda prisilila me je narodna čast. Nisem talentiran človek, toda trezen. Tudi jaz sem bil nekaj časa zapeljan po kugi iz New Yorka, toda sem sprevidel, kako nevarne ideje ima ta list za naš narod. Imenuje se lahko ropar svobode naše, propagator tlačanstva za Slovence. Ubogi ljudje, ki so naročniki tega lista. In kakšno podlago ima ta list? Ali je neodvisen ali plačan od avstrijske vlade? Ali je to mogoče list slovenskih delavcev v Ameriki, ki se borijo za svobodo, ko jim ponuja krvavi prestol Habsburžanov kot njih svobodo? Prosim vas, kakšne namene ima ta list, kakšno podlago? Mogoče pa jaz prav ne mislim, in namerava Avstrija po vojni nas Slovence osvoboditi???? Mogoče bodemo plačevali manj davkov, dobili vse pravice? Ne bo treba več Slovencem hoditi v tuje kraje? Ali ni trpel naš narod velikanske muke od Turkov cela stoletja, ko so hodili vsako leto ropat v naše kraje, polovili naše mladeniče, jih odgojili za Turke, naše žene so pa skrunili? In sedaj se je Avstrija zvezala s temi Turki, pa bodemo mi pričakovali od nje svobode? Turk in svoboda in Slovenec gre toliko skupaj kot led, krop in rak. Zatorej le proč od takih laži-prerokov, ki vas prodajajo za vaše lastne denarje. Čim manj bodete imeli opraviti, bolj bodete svobodni. Kralji in cesarji še nikdar niso delali za ljudstvo, dočim je ljudstvo neprestano se mučilo in prelivalo kri za nje.

Fr. Čepirlo

Mož sposoben za sodnika.

2. novembra bo treba odločit volivcem, kdo bo sodnik na sodniji za siromake kakor se imenuje "Municipal Court". Volivcem bo jako teško izbrati med 40 kandidati sedem dobrih mož za mestne sodnike. Vedeti jim je treba, kateri izmed njih ima zmožnosti in lastnosti, da pozna potrebe siromaškega naroda, katerega prideta največ na to sodnijo. "Cleveland-ska Amerika" si šteje v dolžnost, da opozori volivce na dobrega moža za sodnika v osebi Mr. Francis W. Poulson. Mr. Poulson je že sedaj znan kot policijski prosekutor na mestni sodniji, kjer je svoje delo zadnja leta opravljal vestno in dostojno. Mr. Poulson je kandidat za mestnega sodnika.

Mr. Poulson je bil rojen na farmi blizu Clevelanda, je delal daljčasa v tovarni kot delavec a pri nočni luči je študiral za odvetnika, ker je bil prereven, da bi pohajal šole. On se je sam naredil, kar je. Moral se je boriti z uboštvom in siromaštvom skoro ves čas svojega življenja. Toda imel je ideale in poštenost moža v sebi, in to ga je spravilo naprej. Pred štirimi leti je bil imenovan policijskim prosekutorjem, in to svoje delo je tako resno in pošteno spolnoval, da si je pridobil naklonjenost vseh Siromake soditi na sodnijah more le oni, ki je sam okusil grenkobo življenja. Mr. Poulson ne vrjame, da če se moža zapre v ječo, da se ga s tem poboljša, ampak s prijaznostjo se mu mora povedati, da je grešil in da se naj poboljša. Mnogo zaporov je prihranil Mr. Poulson siromakom s tem, da je sam poravnal sodnje slučaje v svojem uradu brez tožbe. In to priznajo vsi, ki ga poznajo. Znan je tudi njegov boj proti ljudskim pijavkam, ki posojujejo denar na velike obresti. Tu je dosegel lepe uspehe.

Mr. Francis W. Poulson je vreden, da je zvoljen za sodnika. Uredništvo lista ga priporoča vsem slovenskim volivcem kot moža, ki je prišel iz naših delavskih krogov, in ki bo po ljudski volji. Volite za Mr. Francis W. Poulsona za mestnega sodnika 2. novembra.

Zavedajte se odgovornosti.

Vsakdo, ki ima srce in dušo, govori z ogorčenjem o nemškem cesarju in o nemški vojni stranki ter o avstrijskih državnikih, ki so zagnali svet v največjo klavnico. In vsakdo pravi, da na njih leži strašna odgovornost, katere se ne bodejo mogli rešiti niti v slučaju, da zmagajo niti v slučaju, da bodejo poraženi. Lahko dodamo tudi, da valijo na sebe odgovornost tudi oni državniki Italije, ki skušajo to vojsko, katero so zavezniki, izvani od Nemčije in Avstrije, začeli za svobodo in neodvisnost malih narodov, izkoristiti v nekake jako nevarne, neopravičene in imperialistične svrhe, kajti s svojo politiko ustvaria nevaren položaj za bodočnost, mažejo čistost idealov, s katerimi je bila vojna začeta, in italijanski državniki hočejo upljivati v mednarodni politiki kot bi bili vredni, upoštevanja.

Toda ni za nas pripravno, da govorimo o tuji odgovornosti, ampak treba je, da vsakdo sam sebi in pred vsemi da račun o svoji lastni odgovornosti. In v teh teških in velepomembnih časih nosi vsak poedini član našega naroda velik del odgovornosti za vsa svoja dela ob času, kot je ta, v katerem sedaj živimo.

Pri naših ljudeh se nahaja mnogo ambicije, in vsakdo misli o sebi najraje vse najboljše, in smatra samega sebe za najbolj poklicanega, da se postavlja drugim za vodnika. Toda če bi vsakdo izmed nas v resnici hotel, da je važen faktor, mora pri tem tudi premisliti, da je odgovoren za vsako svojo besedo in za vsako svoje dejanje. In če bi bilo tako, tedaj bi moral vsak človek veko bolj zavedneje delati ali pa bi se moral odreči svoji domišljavosti in ambicijam.

Danes je čas, ko je vsaka, in tudi najmanjša sila dobrodošla, da dela skupno z narodno celoto. Toda brez medsebojne vzdržnosti in brez medsebojnega sporazuma tako delo ni mogoče. Zato pa naj vsakdo, kateri, četudi v najboljši veri in z najbolj poštenimi nameni, škoduje tej slogi in premisli, delavnost, koliko bo dobrega storil ali koliko slabega, in naj po bilanci, ki jo pronajde, dela po svoji vesti. Pomni pa naj, da sedaj niso normalni časi, da sploh nimamo dosti časa, pač pa da čas hitro beži naprej, in da ono, kar je enkrat opuščeno ali zavrženo, ni mogoče drugič popraviti, kajti čas beži.

Ravno tako imamo med seboj mnogo ljudij pripravljenih prevzeti vsako delo, in ki so začeli več del, toda tudi ti morajo pomniti, da sedaj ni čas za igranje, pač pa je treba dela, katera prevzamete, do konca zvršiti. In ne ena žrtev, katero daje človeku disciplina samega sebe, ni dovolj velika v časih, ko je vse na kocki, in ko samo največji narodni odpor nudi upanje na uspeh naših del, ki bodejo koristila narodu.

In vsi oni, ki so izven domovine svobodni, in ki svojega življenja niso dali v službo osvoboditeljev v stari domovini, bi morali vsak dan saj enkrat reči sebi: Da sem v Avstriji bi se moral mučiti in giniti na fronti proti svojim bratom, da sem pri Srbih in Črnogorcih, bi se boril z njimi za svobodo. Toda kaj delam sedaj, ko sem svoboden v svobodnem svetu? Kako spolnujem svojo dolžnost? Ali bo prenesla moja vest, da v časih, ko moji bratje, rojaki, znanci in sonarodnaki trpijo na eni in drugi strani, da ne storim ničesar, da maščujem one, ki ginejo kakor sužnji tujca?

Zavednost odgovornosti je ono, kar je treba, da nas vodi v teh dnevih, zavednost odgovornosti bo naredila tudi najmanjšega izmed nas vrednega za delovaje pri naši veliki nalogi. Zavednost odgovornosti ni bila pri nas nikdar tako velika kot bi morala biti, toda današnji časi so preveč resni, da ne bi poslušali glasa krvi, glasa narave in glasa duha, da ne bi posvetili vse sile, vse zmožnosti narodni stvari in svobodi. Kajti mnogo dobrih načrtov, nasvetov in besed ima naš narod, toda nima še dovolj zavednosti za odgovornost. Toda edino zavednost bo naredila od vsakega izmed nas pravega junaka v narodni borbi.

Milan Marjanović.

London, sredi sept. 1915.

Napad nad London.

London, 14. okt. Nemški Zeppelini so sinoči napadli neki del Londona in ubili z bombami 8 oseb in 34 jih ranili, med njimi večinoma same ženske in le en vojak. Oblasti se čudijo s kako točnostjo so Nemci metali bombe. London je ponoči popolnoma v temi.

Novo $3.000.000 vredno poslopje The M A Y Co. je največje v Ohio, in eno izmed največjih na celem svetu. Kmalu bo popolnoma dogotovljeno in bo odprto občinstvu v nekaj dneh.

Poslopje ima 19 akrov površine ali 818.000 kvadratnih čevljev. Ta prostor bo večji kot sploh kak prostor kake trgovine v Clevelandu. Sedaj prihaja nova trgovska oprava, in posamezni oddelki se selijo v svoje prostore. Vsak oddelek v trgovini bo najmanj še enkrat tolikšen kot prej. Široki hodniki bodejo posebna znamenitost, in več tissoč ljudij bo lahko naenkrat kupovalo v trgovini.

Novo poslopje ima 23 osebnih elevatorjev in 5 za uslužbence, 3 premikajoče stopnjice, vse opremljeno z najboljšimi varnostnimi odredbami..

Med posebnimi znamenitostimi je veliko igrališče za otroke, kjer je izučena varuhinja, ki pripoveduje otrokom vsako dopoldne in popoldne lepe pravljice, dočim njih matere kupujejo v trgovini.

V četrtem nadstropju je velik avditorij za predavanja in druge zabave. V prvem nadstropju in v pritličju je popolen ventilacijski sistem, tako da lahko kupujete v trgovini skozi vse leto. Lepi prostori za odpočitek v drugem in četrtem nadstropju so na razpolago kupcem.

Za uslužbence je The M A Y Co. priredila velikansko obednico, knjižnico, kopališče in vse, kar je mogoče za komfort ljudij.

Druga posebna zanimivost je šola za učenje dobrih prodajalcev. Tu se učijo možje in žene po posebnem inštruktorju vse trgovske znanosti.

The M A Y Co. ima tudi slovenski oddelek, kjer so slovenski prodajalci, ki vam radi pomagajo, kadar kupujete. Lepa soba za počitek vam je na razpolago in druge ugodnosti. Slovenski oddelek se nahaja na balkonu, glavno nadstropje, vhod iz Ontario St.

Pazite na odprtijo te velikanske trgovine V PONDELJEK ZVEČER

Tisoče moških finih oblek in sukenj $14.50 za $18, $20 vrednost pri May Co.

Obleke so "silk lined', vsi najnovejši vzorci, črni in modri, različen materijal v modernih izdelkih.

Suknje s priprostim ali velvet ovratnikom ,vsak zorec je posebej izbran, predno se prične z delom in je okusno. Enakih oblek ne morete dobiti izpod $18 ali $20....

$14.50

$3.95 FINE DEŠKE NORFOLK obleke dva para hlač:

Narejene single breasted, priprosto spredaj in vsi drugi vzorci za deške obleke. Jako dobra izbera barv in vzorcev, in dva para hlač, mere 7—17 let redna cena $5, posebnost zdaj po $3.95... **$3.95**

Deški balmakani $5 vredni po **$3.95**

Sivi, rujavi in olive, za dečke 7—12 let, po $3.95..... **$3.95**

Deški jopiči z ovratnikom, navy, rdeči in maroon barve, mere 24 do 34, posebna cena za soboto $1.45..... **$1.45**

Mladeniške obleke. Oliver Twist, Ruske in Tommy Tucker, jako lepi vzorci, fin materijal, redna cena $5.00, sedaj po $3.95..... **$3.95**

$9.00 Norfolk obleke po $6.50

Najbolj sezonske obleke v Norfolk modelih, blago najbolj izbrano in prekrasnih vzorcev v raznih barvah, dva para hlač, za 7—18 let dečke, po $6.50..... **$6.50**

Princeton čevlji za moške. Ruber pete pri čevljih.

44 novih jesenskih in zimskih vzorcev, najnovejši Goodyear modeli, jako fino za stopala, ruber pete, cena v soboto $3.50 par..... **$3.50**

Dr. Edeson Cushion čevlji, z ruber peto. $3.50. Ima poseben notranji podplat, ki se prileže nogi, nov naraven, konservativen model, ruber pete, posebna cena samo za soboto $3.50..... **$3.50**

Moške $2.50 čevlje

Novi srednji in široki prstniki, temno usnje, z gumbi ali pentljami. Jako lepa izbera po $1.95..... **$1.95**

Deške trpežne čevlje

Najboljši deški moški čevlji, ki se morejo narediti, v vseh vzorcih, posebna cena v soboto po $1.50 in $3.50..... **$1.50, $3.50**

Deški $2.00 čevlji, širiki stopalo, po **$1.59**
Deški $2.00 čevlji široko stopalo, po **$1.59**

Mi imamo slovenske prodajalce ki vam z veseljem pomagajo.

The May Co.

Vprašajte za slovenske prodajalce na balkonu. Vstop iz Ontario St.